NATIONAL LIBRARY 56231
GENERAL ACQUISITIONS SECTIO
OTAWA. ONT.

ICA ONK
National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 21 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B133/E 14/4

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada © Tel. 466-0951 Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas; 1. a. $20.00, 6 k. $11.00, 3 k. $7.00. USA-sse: 1 a. $21.00, 6 k. 11.50, 3 k. $7.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $24.00, 6 k. $13.00, 3 k. $8.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $10.50, 6 k. $5.25.

Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber .35¢. Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.50, tekstis $3.25, kuulutuste küljel $3.00.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 © Tel. 466-0951

— ★ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ★ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 1 (1404) 1977 — REEDEL, 7. JAANUARIL — FRIDAY, JANUARY 7 — XXVIII aastakäik

RAHUTUSED HIINAS

Pekingi lähistel algasid töölisrahutused, streigid ja tööseisakud. Peeti põllumajanduskonverents, kus selgus, et Hiina põllumajandus on kaootilises olukorras ja süüdistati, et Mao lesk ja tema kaaslased pooldasid seniste põllumajanduskommuunide likvideerimist ja maa jaotamist eraomandiks. Mao mantlipärija Hua Kuo-feng pidas kõne Hiina rahvale ja märkis muuseas, et Hiinas tulevad järgmisel aastal suured parteipuhastused ja kogu kommunistlik administratsioon tuleb ümberorganiseerimisele. Üks praeguse administratsiooni juhtivaid kommuniste märkis, et USA uus Carter administratsioon on lubanud Taiwanist loobuda ja Hiina valmistub saare ülevõtmist, kas läbirääkimiste teel või sõjaga vallutamist.

Pühade ajal on Hiina muidu nii hermeetliselt suletud kommunistlik ühiskond hakkanud lekkima. Toodi ära Uus-Hiina teadeteagentuuri poolt informatsiooni Hiina põllumajanduskonverentsist, kus muuseas märgiti, et Hiina põllumajandus on kaootilises olukorras ja kohati on isegi põllumajanduskommuunide maa ära jagatud. Toodi ära „Pekingi Päevalehes" ka täielik Hiina uue juhi Hua Kuo-fengi kõne Hiina rahvale, kus ähvardati suurte puhastuste ja ümberkorraldustega. Üks partei juhtivaid tegelasi rääkis isegi Jaapani teadete agentuurile, et J. Carteri uus administratsioon kavatseb Taiwanist loobuda ja hiinlased kommunistlikus Hiina mandril valmistuvad selle ülevõtmiseks.

Kõige olulisemaks tuleb pidada Hiina uue juhi Huo Kuo-fengi kõnet Hiina rahvale. Hua ütles muuseas, et järgmisel aastal puhastatakse 30-ne miljoniline Hiina kommunistlik partei ja Hiina kommunistlik ühiskond organiseeritakse täielikult ümber. Ta märkis, et Mao lesk Chinag Ching ja tema nn. Shanghai radikaalidest pooldajad, kes oktoobri kuul poliitbüroost väljapuhastati ja vangistati, ähvardasid Hiinat viia kodusõtta. Teatavasti suri Hiina kaua-aegne peaminister Chou En-lai juba 1975. a. ja ta määras oma asetäitjaks Tengi nimelise kommunistliku juhi. Tengi ja tema poliitika vastu tekkis opositsioon, kus tema vastu oli veel Mao eluajal Mao lesk oma pooldajatega ja ka praegune Hiina juht Hua Kuoteng, kes oli Hiina salapolitsei juhiks. Hual õnnestuski Tengi kõrvaldamine, kusjuures üks Mao ihukaitsjaid on isegi Tengi püstolist raskesti haavanud.

Kui Mao möödunud septembris suri, siis algas äge võimuvõitlus Hua ja Mao lese ning tema pooldajate vahel, kes omasid väga tähtsaid kohti poliitbüroos ja Hiina administratsioonis. Sõjaväe abiga õnnestus Hual Mao lesk Chinag Ching ja tema pooldajad vangistada ja nende lähem saatus on praegu teadmata. Nüüd on Hua ja tema administratsiooni vastu Hiinas Mao lese ja tema pooldajate ringkonnad, kui ka kõik Chou En-lai ja tema järeltulija Tengi pooldajad. Hua poolt ennustatud puhastused haaravad neid ringkondi.

Uus-Hiina teadeteagentuur tõi ära peaministri asetäitja Chen Yung-kuei kõne põllumajanduskonverentsil, kus ta märkis, et Hiina põllumajandus 26-s Hiina provintsis on kaootilises olukorras ja konverents otsib teid selle olukorra parandamiseks. Peaministri abi märkis, et Chekiangi provintsis on kommunistlikud põllumajanduskommuunid isegi lagunenud ja maa on jagatud tööliste vahel ära. Selle tulemusena on tööviljakus ja põllusaagid tublisti tõusnud. Kweinchows olevat aset leidnud Hii-

(Järg lk. 2)

Õp. O. Puhm praosti kohusetäitja

Nagu me kuuleme, on EELK peapiiskop K. Veem palunud õpetaja O. Puhmi asuda Kanada praostkonna praosti kohustetäitjaks kuni praostkonna järgmise Sinodini, mis teatavasti toimub aprillis 1977 Torontos. Õpetaja O. Puhm on peapiiskopi ettepaneku aktsepteerinud.

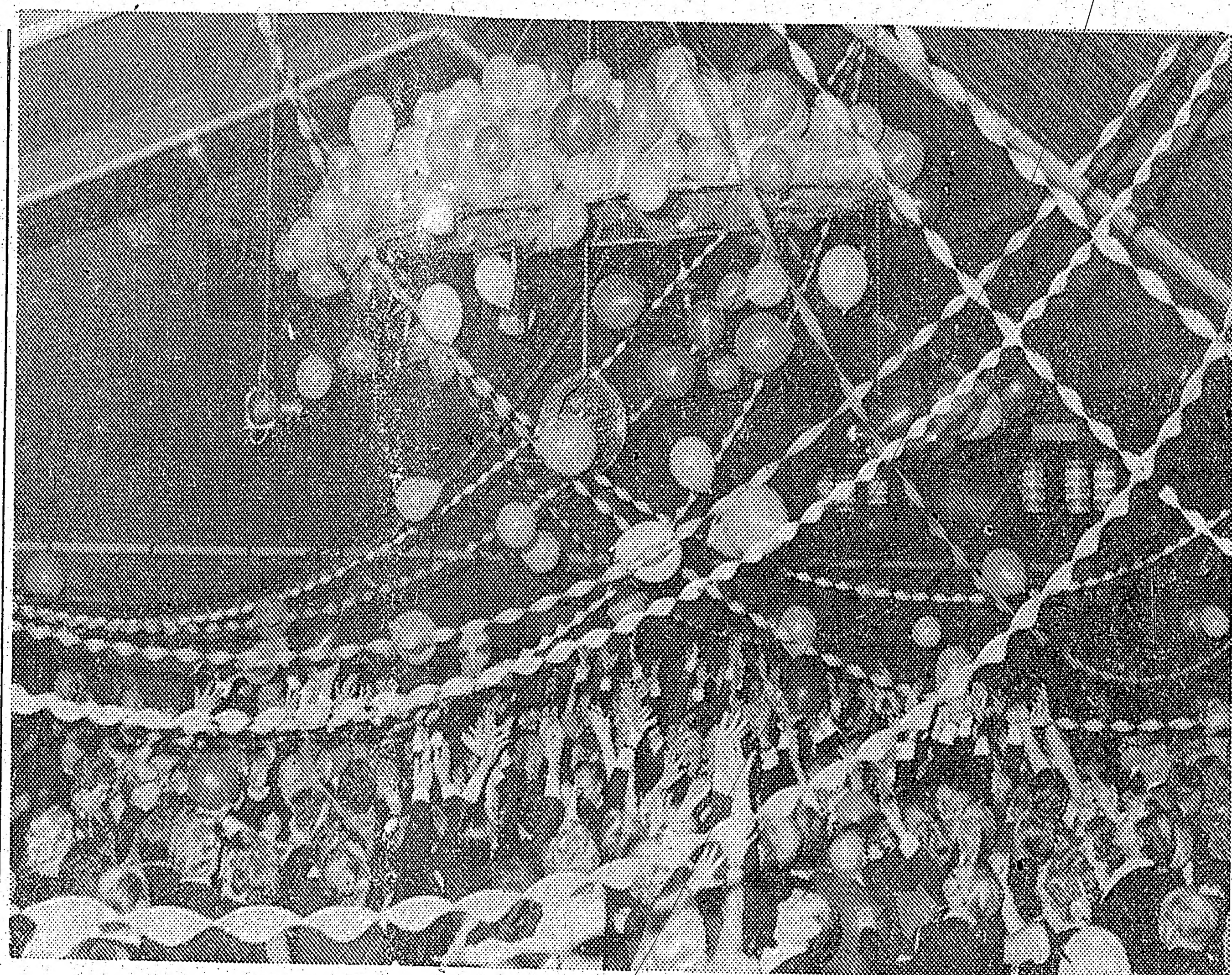

Aasta 1977 on saabunud. Toronto Eesti Maja suure saali laest langevad õhupallid tantsupõrandale, kus nende poole ulatuvad sajad käed. (Lähemalt lhk. 3)
Foto — S. Preem

LÕUNA-AAFRIKA VÕITLEB ÜKSI KOMMUNISMI VASTU

Reuter tõi Johannesburgist Lõuna-Aafrika peaminister John Vorsteri aastavahetuse jutuajamise, kus peaminister rõhutas: Lõuna-Aafrika on kogu maailma poolt jäetud üksi võitlema Moskva ja Pekingi kommunismi ühisrünnaku vastu, mida ametlikult toetab veel kogu praegune mittekommunistlik maailm.

Ta rõhutas, et minu kohus on praegusel momendil deklareerida, et Lõuna-Aafrika ei saa kommunismivastaseks võitluseks enam kuskilt abi ja meie oleme jäetud üksi kommunismi vastu võitlema. Peaks olema päevaselge, et kommunism taotleb Lõuna-Aafrika likvideerimist, et saada oma valdusse Aafrika lõunatippu. Ta iseloomustas mittekommunistliku maailma lodevust ja tahtejõuetust sõnadega: „Nad on jõudnud arusaamisele, et nende ainukene võimalus on nõustuda kõikide kommunistide südamesoovidega". Seepärast nad keelduvad isegi müümast relvi Lõuna-Aafrikale, kui kommunistlikud maad varustavad kommunistlikke lööksalku oma parimate relvadega. Kommunistlikke riikide relvajõud ja eriti nende õhujõud ja merevägi ületab ammu juba mittekommunistlike riikide sõjajõud. Lääs ei ole mitte üksi kaotanud igasuguse initsiatiivi, vaid ta on taganemas ja alistumas järjest kasvavale kommunistlikule ohule. Torm ei ole veel puhkenud, kuid risttuuled ennustavad suure kogu maailma ohustava kommunistliku tornaado saabumist. N. Liidule jäeti vabad käed Angoola vallutamiseks. Rodeesia ja Numidia (Lõuna-Lääne Aafrika) vallutamiseks kommunismile pakutakse kõike võimalikku diplomaatilist ja propagandalist abi. Lõpuks juhtis Lõuna-Aafrika peaminister Vorster tähelepanu, et kõik tema maal toimuvad siserahutused on kommunistlikkude ja mittekommunistlikkude maade poolt suurte rahadega toetatud ja organiseeritud.

Ameerika Hääle eesti saadetele uus juhataja

Ameerika Hääle eestikeelsete saadete toimetuse juhtkonnas toimus muudatus. Senine juhataja Voldemar Veedam, kes vaheajaga töötamises Kongressi raamatukogus pikka aega töötas saadete toimetuses, määrati pärast J. Kitzbergi puhkepalgale minemist saadete juhatajaks. Nüüd jõudis kätte tema puhkepalgale minemise aeg, mida oli pikendatud seaduses lubatu piirides. Saadete uueks juhatajaks nimetati Ilmar Mikiver toimetuse koosseisust, kus ta töötab alates 1974. Aastatel 1954—1959 oli ta saadete toimetuses Münchenis.

Konsul Ferdinand Saukas suri Brasiilias

Eesti Vabariigi konsul Ferdinand Saukas suri 29. detsembril Sao Paulos vähki. Vaatamata pikale raskele haigusele täitis ta kuni viimase ajani omi ülesandeid. Alles hiljuti kaotas ta oma abikaasa, kes suri 10. novembril.

Ferdinand Saukas oli 68 aastane. Ta määrati konsuliks Sao Paulosse 1939. a. Lähematest sugulastest jäid leinama poeg Olev, vend ja õde.

E. V. endine aupeakonsul Brüsselis suri

Monakos suri möödunud septembris endine E. V. aupeakonsul Brüsselis Frederic Louis Jooris, 82 aasta vanuses.

Vabariigi president annetas temale maikuul 1940. a. Valgetähe teenetemärgi.

F. L. Jooris lahkus hiljem Belgiast, et oma vanaduspäevi Monakos mööda saata. Ta oli kuni viimase ajani ühenduses E. V. esindajaga New Yorgis osutades huvi Eesti poliitilistele küsimustele. (V.E.S.)

President Fordi viimane ettepanek

Lahkuv USA president G. Ford, kes kunagi ei ole Ameerika rahva poolt valitud presidendiks ja kelle valitsuse ajal kaotati Indo-Hiina ruum, jäeti sinna kommunistidele maha tohutu sõjamaterjal ja relvatagavara, kelle valitsuse ajal anti Kongressi poolt Angoola kommunistidele ja tehti kõik, et loovutada Rodeesiat Moskva poolt juhitud mustade sisside haardesse tegi ettepaneku, et kontroversiaalne riik Puertorico võetakse 51-ks USA osariigiks.

Kanada Vene suhteid süvendatakse

Kanada raadios teatati mitu korda, et „Prawda" järele saavad eeloleval aastal kokku Kanada peaminister P. E. Trudeau ja N. Liidu kompartei peasekretär L. Brezhnev, et süvendada kahe maa omavahelisi suhteid ja sõprust. Teatavasti külastas hiljuti N. Liitu Kanada välisminister D. Jamieson, kes oma külastuse eesmärkidest avalikkust ei informeerinud.

Korp! Fidentia korraldusel

NORA-MALL KERSON'i klaverikontsert

Tartu College'is pühapäeval, 23. jaanuaril s.a. kell 6 õhtul

Pääsmed $3.50; õpilased ja pensionärid $2.00

Hamiltonis 18 Victoria Ave. S. kiriku all saalis pühapäeval, 9. jaanuaril kell 5 p.l.

Eesti luule ja teatri pärastlõuna

Arvo Vabamäe esitab deklamatsioone ja kuuldemänge.

Sissepääs koos kavalehega $3.00, õpilastele tasuta.

E.Ü.T. Uue-Aasta järelpidu

Tartu College'is reedel 7. jaanuaril algusega kell 8 õhtul

Tantsuks mängib „Kaja" orkester

Sissepääs liikmetele $3.00

EELK VANA-ANDRESE KOGUDUSE

TULUÕHTU

laupäeval, 15. jaanuaril algusega kell 6 p.l.

★ RIKKALIK ÕHTUSÖÖK ★

Eeskava — A. RAUDSEPP teadustaja, TAMARA, LEENA ja TIINA NORHEIM, LINDA NIIT, ARNI KÄÄRID, ROY MADALVEE.

Ansambel — KRISTINA MEIPOOM, MERIKE TOOME, ANDRES TAMM

Pääsmed $25.00 isikult, pensionärid $15.00

EESTI RAHVUSTEATER KANADAS — 25 juubeliaasta tähistamiseks

Pidulik etendus 18. veebr. kl. 8.00 õhtul Seneca College'i Audt. Gert Helbemäe näident (Juhan Liiv'i elust)

ÜLELIIGNE INIMENE

Lavastus: RIINA REINIK ja RUDOLF LIPP

(Lähem informatsioon järgmisel nädalal ilmuvas ajalehes)

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

USA VÄLISPOLIITIKA

„Esmakordselt 200-aastase ajaloo kestel on Ameerika Ühendriigid kogenud, et USA ei ole võimeline eraldama muust maailmast, kuid ei ole ka võimeline domineerima seda". Teiste sõnadega, USA ei ole võimeline uueks isolatsionismiks, kuid ei ole ka võimeline teistele dikteerima ainult oma tõekspidamisi.

Välisminister H. Kissingeri läinud aasta lõpus „Time'is" ilmunud artikkel on sellepärast huvitav, et annab vastused küsimustele: kuhu siitpeale on USA võimeline minema ja mida ülejäänud maailm saab USA'lt oodata. Vastuseks on, et tänapäeva Ameerika peab taotlema iseenda julgeolekut ja maailma rahu jõu ja diplomaatia traditsiooniliste meetoditega, üheltpoolt ja kujundama maailma, mis peegeldab vastastikkust sõltumatust ja õigust. Põhiliseks teguriks on arusaam, et USA ei oma tuumrelva monopoli ja viibib tuumrelva jõu võrdsuses.

Nii siis ei ole võimalik peale sundida ainult USA lahendusi. Ometi USA otsustavus või selle puudumine omavad jõu poliitilistele kujunemistele. USA ei saa lõõbuda jõust rahvusvahelisel areenil. Kuid seda jõudu tuleb kasutada targalt ja kindlalt, et tõrjuda agressiooni ja toetada mõõdukust ja läbirääkimisi. USA tahab aidata ulatuslikema huvipiirkondade loomist. Kuid peab seisma ka vabaduste eest maailmas. Nii!

Kissinger nõustub ka ise, et USA moraalsetest väärtusest kinnipidamine ei taga veel lootuste täitumist ja tuleb leppida järkjärguliste saavutustega. Nii ei saa USA rajada oma välispoliitikat ainult impulssidele, vaid pikaajalisele püüdlusele, kus eesmärk on üles seatud. Kuid ükski lepituspoliitika ei suuda viia maailma rahule ning julgeolekule. Ometi jäävad kompromissid ja üldised eesmärgid mõõdapäämatuiks. Nii jääb kasvav sõltuvus üksteisest ainsaks vastukaaluks polariseeruvaile natsionalistlikele ideoloogiatele.

Tööstusriikide ülesandeks jääb endale võtta moraalseid kohustusi nüüd, kuni leppimisteks on veel aeg. Kuid arenevad rahvad peavad lõpetama väljapressimised ning surved nüüd, et otsida enda edu koostöös. Kissinger usub, et kõik loov viib moraalsete väärtuste juurde. Selleks peab olema julget usku, kuigi kindluse puudmisel ja julgust edasi minna nähtavale vastupidisusele. Nii siis peab USA välispoliitika olema õige vahekord sellest, mida tahetakse saavutada ja mida on võimalik saavutada.

Need Kissingeri seisukohad uues vormulatsioonis on ometi pärastsõjaaegse USA välispoliitika sisemine peegeldus, isegi veelgi nõrgemal kujul. Seda sellepärast, et USA välispoliitika on pidanud viimase paarikümne aasta jooksul kandma kaotusi. Ta ütleb ise, et USA astus kahekümnendasse sajandisse üldiselt ettevalmistamatult ülesandeile, mis temale peale tulid. Abraham Lincoln lausus omalajal ironiseeriva lause: „Kas peame kartma, et mõni sõjaline kaloss on üle ookeani astumas selleks, et meile anda surmavat hoopi?" Tänapäeva USA mõistab väga hästi, et ookeanid ei ole enam mingiks kaitseks surmavate hoopide vastu.

USA allakäik algas Yalta konverentsidega ja Ida-Euroopa loovutamisega kuni 300 miili läänepoole Berliini Eisenhoweri poolt, leppepoliitika taotlustega N. Liiduga ja aatompommi äraandmisega venelastele. Siitpeale ei ole suutnud vastu panna USA moraalsed väärtused ega majanduslik tugevus. Pariteet aatomrelvades N. Liiduga ja viimase moraalitu ekspansiooni agarus on asjaolud, et ükski moraal Ameerika mandril ei suuda olukorda parandada. Sellest tulenevad ka Kissingeri teooriad kui paratamatus ja need ei tõota midagi head, kuigi ka alternatiiv jõupoliitika näol on maailma rahvastele ohtlik.

Kissinger on oma välispoliitilises skeemis unustanud siiski ühe põhimõtte. Igat poliitilist aktsiooni tuleb alustada õigel ajal ja õiges kohas. Kui pärast Hitleri langust oleks Ühendriigid surunud N. Liidu tema idapiiridele tagasi, ei eksisteeriks Euroopas praegused probleemid. Kui oleks Koreas tehtud otsustav võitlus, siis ei oleks ka probleeme seal. Ning oleks Vietnamis rakendatud USA jõud koheselt otsustavalt, siis oleks ka see piirkond praegu puhas. Ühestki neist ei oleks kolmandat maailmasõda saanud tekkida.

Nüüd on USA välispoliitika jõudnud sundolukorra ette, et maailma rahvastel on võib olla sajandeid kannatada ebamoraalseid rezhiime, mis kord võivad ka USA uputada.

V.

Saadaval —

pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkilelb.

Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused.

Spetsiaal tordid ja sünnipäeva krinlid tellimise peale.

Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. Suitsukalkunid tellimise peale.

HILLSIDE BAKERY

SOOME PAGAR.

2851 LAWRENCE AVE., E. (Brimley). — Tel. 261-2238

Kas ehitame raudeesriiet kultuuri ja kirjandusele?

Huviga loen „Meie Elust" sõnavõtte ja kirjutusi ja eriti Ants Kippari „Nõukogude kultuursidemete ofensiiv", kantud ette Rootsi Eestlaste Esinduse Esinduskogu koosolekul. Eriti huvitav on see viimane, kus veidi mõnitatakse meie kanada ja ameerika eesti teadlasi nende eksisammudest. Mul on alati uhke eestlase tunne, kui mõni noor saab doktori kraadi ja veel uhkem tunne, kui see noor saab ülikooli õppejõuks. Toon neid fakte alati ette Montrealis prantslastele nende kultuurharrastajatele, väites meie rahva arvu Kanadas ja kui palju on meil kõrgema haridusega inimesi. Kuid mul on vahest valus lugeda, kui neid teravalt torgatakse inimeste poolt, kes ainult kritiseerivad. Need mehed on õppinud ja lugenud palju ja täiendavad oma teadmisi mitmete maade rahvusvahelisel kirjanduse ja kultuuri tasemel, millest vahest meie vanema generatsiooni tegelased ei saa aru.

Meie vanemad põgenesime oma kallilt kodumaalt, et päästa oma nahka. Kuid põgenikena oleme saavutanud ka positsioonid majanduslikult kui ka kultuuri ja kirjanduslisel tasemel. Meil on omad kaunid kodud, suvekodud, omame autod ja meil on palju majanduslikke võimalusi reisida välismaadel kui ka Eestis omal kulul, mida meie kaasmaalased Eestis ei saa võimaldada. Meil on omad kirikud, täienduskoolid, omame omad raamaute kirjastused ja omakeelsed ajalehed ja ajakirjad. Saame koolitada oma lapsi kõrgema hariduseni jne. jne. mida ei saa igaüks praegu Eestis. Meie müüme oma tööjõudu tasu eest, mida ei saa Eestis praegu unistada. Meie võime olla uhked oma saavutustele, mida siin vaba majandussüsteem on võimaldanud. Kui tuleb meile mingisugune ofensiiv Eestist ükskõik mis nime all, võime oma kodumaa külalistele näidata eelpoolmainitud, mis paneb neid tingimata mõtlema, et nende majanduslikus süsteemis peab midagi viga olema. Meil ei ole midagi vaja propageerida, seda nad näevad oma silmadega. Nad ei saa ka meile midagi propageerida, sest üks vana ütelus mainib et tühi kott ei seisa püsti. Kui aga hakkame ehitama oma kultuuri, kirjandusele ja majanduslikkudele saavutustele raudeesriiet, siis vahest meie noorem generatsioon ei saa sellest aru. Nad on sündinud siin vabas maailmas. Meie vanem generatsioon ei peaks ainult pidama meeles minevikku, vaid ka õppima noortega edasi ajal, kus tehnika, teadus ja majandus areneb hiiglasammul. Peame rohkem lugema. Kuid sealjuures tuletame oma lastele ka alati meelde, mis sündis Eestis 14. juunil ja hiljem.

Meil paratamatult on siiski märgata allaminevat tendentsi meie kirjanduse ja kultuuri alal, mispärast just seda lugejate kirja kirjutan. Meil on märgata, et eesti raamatute tellijate arv väheneb, eesti ajalehti ei loeta igas perekonnas, meie organisatsioonide liikmete arv kahaneb jne. Kas meie organisatsioonide ja võitlejate ühingute juhtivad tegelased ei kasuta oma liigset energiat vales suunas, otsides pindu ainult kaasmaalaste silmas. Mul on rida küsimusi meie energilistele organisatsiooni juhtidele.

1) Kas meie organisatsioonide juhid ja liikmed on Eesti Kirjanike Kooperatiivi liikmed? Kas nad loevad eesti ajakirju ja raamatuid, mis ilmuvad mitte ainult Kooperatiivi, vaid ka teistelt kirjastustelt?

Ettepanek, kas on võimalik avaldada nimekirju, kes on pidevalt Kirjanike Kooperatiivi liikmed. Mitteliikmetele organisatsiooni koosolekult on võimalus meelde tuletada, mis on üks nende kohustustest siin vabas maailmas. Lugesin eesti ajalehest, kus ühel Torontos peetud organisatsioonide juhtide koosolekul mainiti, et meie pensionäridel ei ole võimalik eesti raamatut osta. See väide ei ole õige, sest raamatu hind ütleb seda et nad kanada pensioniga seda saavad teha.

Toon näite ühe Montreali pensionärilt, ta nimi on kapten H. Tikk. Tema kodu külastades on armas näha kõiki eesti keeles ilmunud raamatuid. Ta ise mainib, et ta armastab raamtuid, olgugi et ta võib-olla kõiki neid ei loe(nagu ta ise märgib(. Tal ei ole ainult eesti teosed, vaid ka palju kanada ja ameerika tuntud kirjanikelt. Ta ei ole rikas mees, nagu ta ise mainib. Ta ei kritiseeri ega virise. Tal on ainult terav kriitika, kui eesti keelt ei kirjutata õieti. Temaga on hea kõneleda igal teemal, sest ta on lugenud palju.

Meil elab Montrealis tuntud Endel Ruberg, kes armastab eesti raamatuid. Endel on oma abikaasaga annud Montreali nortele, skautidele ja gaididele sellise vaimu, et ükski välisofensiiv ei saa neid mõjutada.

2) Teine küsimus: Kas meie organisatsioonidi aktiivsed liikmed Torontos ja mujal loevad eesti ajakirja „Triinu". Lugege seda viimast talve numbrit, kus noortele kirjutab Mark Teose „Eestlaste tulevikulootusi mineviku taustal". See noor ei karda mingit võõrast ofensiivi.

Meil on Montrealis naistegelasi oma organisatsiooniga, kes pakuvad oma pidevate referaatidega kultuurilistel ja mitmesugustel aladel väärtuslikke ettekandeid. Nende kodud on täidetud eesti raamatutega.

3) Ettepanek: Meie loeme peaaegu iga eesti ajalehe veergudelt lehekülgedega täidetud surmakuulutusi. Kindlasti see kadunu oleks tänulik, kui kuulutushinna maksaksime Eesti Kultuurfondi ja mälestaja nime avaldatakse ajalehes vastava tasu eest. Võib-olla ajalehed selle ettepaneku majanduslistel põhjustel kriipsutavad läbi.

4) Ettepanek: Kui teeme oma testamendi, siis pühendame teatud summa meie Kultuurfondi Toronto Ühispanga juurde. Kui see Kultuurfond veel ei eksisteeri, siis võiks selle kohe ellu kutsuda.

Lugejad võiks selle kohta sõna võtta.

Toivo Sillaots

Dr. M .Shulmani vastus EKN-ule ei ole rahuldav

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas sai dr. Morton Shulmanilt vastuse EKN protestile dr. M. Shulmani poolt avaldatud eestlasi inkrimineeriva kirjutise pärast. Saadetud vastuses dr. M. Shulman pehmendab oma kirjutises esitatud väljendusi, kuid samal ajal jääb püsima oma mõningate väidete juurde.

Dr. M. Shulman oma vastuses kinnitab, et kindlasti ei olnud temal kavatsust rünnata kogu eesti või läti ühiskonda, sest ta teab, et balti rahvad on üldiselt korralikud seadusest lugupidavad inimesed.

Vastuse teises osas dr. M. Shulman väidab siiski endiselt, et temal olevat „Väljaspool kahtlust" seisvaid inkrimineerivaid tõendeid mõningate lätlaste ja eestlaste tegevuse kohta, kes on olnud koostöös sakslastega. Dr. M. Shulmani vastus ei rahulda Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, kes astub veel ühendusse dr. M. Shulmaniga.

EKN saatis dr. M. Shulmani kirjutise pärast protesti ka Ontario Inimõiguste Komisjonile, paludes komisjoni võtta küsimus uurimisele ja astuda selles asjas vajalikke samme. Komisjonilt ei ole seni veel vastust saabunud.

Hääl Leedust:

KAASMAALASED VÄLISMAAL POLIITILISELT EBAKÜPSED

Okup. Leedus ilmub 1970. a. peale kaks põrandaalust ajakirja: „Leedu Katoliku Kiriku Kroonika" ja „Ausra" (Koit) nimeline publikatsioon. Kroonikat on seni ilmunud 7 numbrit ja „Ausrat" 3 numbrit.

Kroonika toob teateid leedulaste võitlusest ja kannatustest, esitades täpseid andmeid arreteeritute ja tagakiusatute saatusest. „Ausra" aga pikemaid ülevaateid ja artikleid. „Ausra" on auväärse traditsiooniga väljaanne, pärinedes tsaariajast. See oli venestuse raskel ajal, a. 1883, kui ajakiri asutadi ja trükiti Ida-Preisimaal ning salakaubana toimetadi kodumaale. Tolleaegsest ajakirjast ilmus kokku 40 numbrit. Nüüd uuesti ellu äratatud publikatsioon kannab kaht järjekorra numbrit. Tänavu juunis ilmunud väljaande numbriks on 3 (43) 1976.

Eelmises „Ausra" numbris avaldati alljärgnev kaastöö, mis peaks huvitama ka meie lugejaskonda. Avaldame selle kärpimatult:

„Välismaal elavad kaasmaalased üllatavad meid oma poliitilise ebaküpsuse poolest. Nende arusaamisel on Leedu liiga palju kaotanud oma rahva verd ja toonud mõtlematuid ohvreid aastakümneil pärast sõda. Välis-leedulaste arvates pidanuks meie rahvuslikke jõude hoidma ja vaikuses ning allaheitlikkuses kandma okupatsiooni survet ja mitte provotseerima uusi kättemaksuakte okupantide poolt.

Just sedasama räägivad ka tshekistid meile...

Kui leedu rahvas oleks punaarmeed vastu võtnud lilledega — nagu ametlik ajakirjandus kirjutab — olnuks Leedu nimi ammugi praegu unustatud. Et seda veel pole juhtunud, selle eest oleme tänu võlgu neile kaasmaalasile, kes kunagi pole neid „tarku" nõuandeid kuulanud, mida esitavad mõned kaasmaalased välismailt.

Meie omad leedu kommunistid mängivad suuri „patrioote", kui neil võimalus avaneb külastada USA-d. Nad ei häbene kunagi pisaraid palgelt pühkida paludes alandlikult kaasmaalasi vabaduses vaikida Leedu olukordadest ja kõnelda vaid leedu rahva hoolsast tööst ja saavutusist. Kõigest hoolimata ei pidavat meie mitte ärritama Moskvat. Nad lisavad: kui sünnib see, siis kägistavad venelased meid täielikult, neelavad meid naha ja karvadega. Ja teie seal võtate neid KGB-istide saadikuid vastu, võõrustate söökidest looka paendunud laudade juures, joote koos nendega. Kas pole see poliitiline pimedus?...

Suure kurvastusega loeme „Gimtasis Krastas" (Kodumaa Hääl — meie „Kodumaa" vastand. Toim.) veergudelt jt. publikatsioonidest välis-leedulaste intervjuusid, millistes kiidetakse kõike välist ja „hiilgust" meie olukorras ja elus: telliskivivoodriga maju, asfalteerituid teid, laulupidusid ja kontserte. Kõik see pole midagi muud kui fasaad. Sellejuures unustatakse ja peidetakse täielikult ära sundimise ja survekruvid, millega lämmatatakse meie vaimset olemust ja elu. Veelgi rohkem haiget teeb meile kogeda selliseid avaldusi vaimulikke suust. Kui üks meie preestritest andis jutuajamise ühele teie „targale korrespondendile" (päater Baltys), mis puhta valena edasikanti, vastas see vaimulik: „Sa pead minust aru saama. Tahan veelkord tagasi tulla Leedusse".

Kas võime tõesti vale abil osta kohtumisi oma sugulastega ja vaikida kuidas võõrad säärikud trambivad maha kõik selle, mida meie oma „Leinav Kristus" kõneleb? (Puuskulptuurid „Leinava Kristuse" kujutuses seisid Leedus pea igal teeristil. KGB on neid aastakümneid maha kiskunud ja purustanud. Rahvas püstitab aga järjest uusi asemele. Toim.).

Teie oma poliitiliste resolutsioonidega ja muude diplomaatiliste sammudega olete aidanud väga palju oma rahvast. Ootame teilt jatkuvalt veelgi tugevamaid ja veelgi nõudlikumaid tegusid ja samme. Meie soovime, et teie oma huultega kannaks maailma ette kogu meie leina ja mure, meie valu ja ootused."

„Uus Eesti"

EESTI JUUDID HÄVITUSPATALJONIDES

NEW YORK (VES) — The Institute of Contemporary Jewry of the Hebrew University of Jerusalem professor Dov Levin on koostanud uurimuse „The Participation of Jews from the Baltic States in the Fight Against the Nazis", millest üks peatükk on „Estonian Jews in the U.S.S.R. (1941—1945)" lk. 273—297. Selles kirjutatakse kokkuvõttes:

Eestis oli 4500 juuti ehk 0,4% elanikkonnast. 1941 deporteeriti Venemaale umbes 500 juuti.

Pärast Saksa-Vene sõja puhkemist 1941 võtsid juudid Eestis aktiivselt osa 1) tagalas moodustatud kohalikest üksustest ja 2) inimeste ning strateegilise materjali evakueerimisest Venemaale.

Nõukogude valitsuse poolt loodud hävituspataljonidest (shock units — istrebitelniye batalyoni) võttis osa vähemalt 120 juuti, mis pataljonide koguarvust (9000 inimest) tegi välja 1,1% ehk kolm korda rohkem kui juutide protsent kogu elanikkonnast.

Nimetatakse Gershan Zimbalovi Tallinnast, kelle perekond olnud kommunistliku partei pooldaja. Edasi Josef Myasnikovi ning veterankommunist Aharon Taubi, kes võitles ka Hispaania kodusõjas. Üksuse komandör oli Victor Feigin, kel oli mitmeid kõrgemaid positsioone julgeoleku teenistuses nõukogude võimu ajal (1940—41) Eestis. Nimetatakse ka naisi, kes ühinesid hävituspataljonidega.

120 hävituspataljonlasest leidub autoril 80 nimed ja osaliselt ka eluloolised andmed. Vähemalt 60 pataljonlast said võitlustes surma. Tsiteeritakse ka üht sakslaste „Ereignismeldungit", milles on mainitud vangilangenud hävituspataljonlastelt saadud andmeil, et neid pataljonides olnud palju juute ning et nad etendanud seal väga tähtsat osa.

Evakueerimisel mõned juudid jäid Eestisse isiklikel või ideoloogilistel põhjustel, mõnedel lihtsalt puudus lahkumise võimalus. Paljudes juudi perekondades esines kibedaid vaidlusi sel puhul. Mõned, kes olid üle elanud saksa okupatsiooni I Maailmasõja ajal või käinud näiteks saksa koolis, eelistasid paigalejäämist.

Umbes 3000 juuti läks Venemaale ja umbes 1000 jäi Eestisse (500 oli varem küüditatud). Küüditatud juudid loeti koos teistega „dangerous social elements'iks" (sotsialni opasni element).

Nõukogude Eesti valitsuse esindajad Venes olid dr. Gens ja Eisenstatt ja Nõukogude Eesti administratsiooni teenistuses olid Tomarkin-ja Danziger.

Eesti diviisiga ühinesid kõigepealt hävituspataljonidest ellujäänud juudid j.t. Kokku umbes 250. Eesti diviisis oli juudisoost sõduritest 15% ohvitserid, kuna eestlastest olid vaid 7,5% ohvitserid.

Mõned juudid vabastati sõjaväeteenistusest, et neid treenida riigiteenistuse jaoks pärast sõda Nõukogude Eestis.

Lk. 294 öeldakse: „Eesti sõdurid, kes olid iseseisva Eesti kodanikud, ei olnud anti-semiidid. Kuid see ei käi nende eestlaste kohta, kes olid Nõukogude Liidu kodanikud."

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldus — ka neis mis ei ühtu ajatene seisukohtadega. Palune kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Maret Lepiku „sünteesist"

Eesti ajalehed üle kogu maailma tõid oma aastavahetuse numbrites ja väljaannetes kirjeldusi eestlaste elust ja tegevusest koos parimate soovidega elolevaks aastaks, seejuures hoiatustega nähete eest, mis kavalalt juhitud meie ühiskonda küll kultuuri ja muude suhtlemise nimetuste all.

Dissonantsina nende kirjutiste kõrval on lugejakiri Maret Lepik'ult „Meie Elus" nr. 53, 31. detsembrist „Süntees ühise arutuse kaudu", milles ta räägib „super-eestlase" tiitlist, mis näib olevat uut hoogu saanud hiljutistest päevasündmustest" ja „isehakanud füürereist". Kes need on, jätab M. L. targu nimetamata.

Samas lehe numbris loeme aga kirjutisi-jutuajamisi Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esimehelt Udo Petersoolt, Eesti Liit Kanadas esimehelt Robert Kreemilt ja Kanada Võitlejate Ühingute Liidu esimehelt Kalju Torilt. Need kõik on lugupeetud isikud ja nende selja taga on tuhanded, kes neid on valinud ja usaldanud. Milline on M. L. organisatsioon? Igatahes mitte avalikult teadaolev. Või vaid ise see „isehakanud füürer".

M. L. meeleolu ja kirjutis on sihitud näiliselt vaid Aksel Salumetsale, et oma evangeeliumile ja „sünteesile" lähtepunkti saada. A. Salumets kõneles Toronto Eesti Võitlejate Ühingu koosviibimisel Eesti Vabadussõja alguse tähistamise puhul kui rindesõdur, nii nagu teisedki, kellele ta kõneles ja kes teda selleks olid palunud. Mitte kui „isehakanud füürer". A. Salumetsa, nende teiste ja nende, kes jäid terrori haardesse, või kelle haudagi keegi ei tea, võib olla just nende panuse tõttu pääses ka M. L. sellest haardest. Nüüd „sünteesi ühise arutluse kaudu" soovitades siia saadetud kultuurivahendajate ja suhtlejate osas.

Neid kokkuleppe „sünteese", lepinguid ja eeskätt „Rahulepingut" ning viimast Helsingi kokkuleppet 34 kõrge riigijuhi „sünteesina" peaks ka M. L. teadma, kuid on kogetud, et Nõukogude võim ei tunnista mingit pingelõdvendust ega „sünteese". Neid küsimusi on puudutanud aastavahetuse ajalehe numbris ka ülalnimetatud meie keskorganisatsioonide valitud (mitte isehakanud) lugupeetud esimehed ja ka juhtkirjanik. A. Salumets omas ettekandes Toronto Võitlejate Ühingus Eesti Vabadussõja alguse tähistamisel puudutas samu küsimusi.

A. Salumetsa ettekandest leiab M. L. oma lugejakirjaks pidepunkti (teiste kirjutised-jutuajamised) polnud veel ilmunud) sellega, et kõnelejad ja külakostina toodut nimetas „külänjeks" ja „prasnik", mida need tõeliselt ka olid. Eesti Õigekeelsuse Sõnaraamat ja ka Nõukogude oma märgib: „guljanje — rahvapidustus vene ja setu külades" ja „prasnik" (vene transkriptsioonis „prazdnik") on tõlgituna lihtsalt „pidu". Kuna „guljanjed" lõppesid ikka veristamisega, siis oli sel sõnal kodumaal eriline maik juures. Aga eks ole KGB poolt saadetute ülesandeks veristada ja tükeldada meie pagulasterviku organismi. Ja „prasnikuks" on need suhtlemised kahtlematult nii külastajaile ja vastuvõtjaile. Kontsertidel esines ainult neli isikut, kuid grupi koosseisus oli 22. Ilmselt oli neil 18. nel ka ülesanded.

Pidagem meeles, et kodumaalt teelesaadetud pole vabad eesti rahva esindajad, vaid seal kehtiva rezhiimi käsilased, kelle mureks kõige vähem on pagulaste vaimuharimine ja kultuur. Kodumaa eestlased on need eneste hulgast välja selekteerinud, nii nagu see toimus ka 1940/41 aastail. Meil soovitab M. L. aga just nendega ja nende mõtteosalistega ühist sünteesi leida!

Rindesõdur

EERIK PURJE

KINDLUSTUSBÜROO

Kõik kindlustusliigid.

958 Broadview Ave.

Suite 203

Toronto, Ont.

Tel.: 461-8900

Rahutused Hiinas

(Algus esiküljel)

na kommunismile häbiväärne tegu, sest seal on toimunud vabakaubandus, kuid kommunistide shargoonismusturg ja õitsenud kapitalism. Kõige halvem olnud veel see asjaolu, et põllumajanduskommuunidelt on kapitalistlik tõbi ja kapitalistlikud igandid kandunud üle teistele aladele. Vabrikud, ettevõtted ja kaevandused on korraldanud tööseisakuid ja streike, et läbi viia oma palganõudmisi. Peaministri abi ütles, et seda kõike on õhutanud Mao lesk Chinag Ching oma pooldajatega.

See teade valgustab Mao lese hoopis uues valguses. Näib nii, et nad võitlesid hoopis suuremate kodanikuvabaduste eest Hiina rahvale ja Huo Kuo-fengi klike, kes jõuga haaras võimu on hoopis kõige tagurlisem ja verisem. Nagu Uus-Hiina teadete agentuur märkis olevat nüüd kord jalule seatud, kuid otsitakse teid ummikust, kuhu Hiina põllumajandus on sattunud, väljapääsuks.

Kuid Hiina uue juhi Hua Kõne oli signaaliks uuteks rahutusteks. Nagu Hong Kongist teatatakse on Paoting'i lähistel mitmes keskuses peale Hua kõnet puhkenud suured rahutused ja streigid.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 402 — 483-6308

725 Don Mills Rd. — 429-4944

Don Mills, Ontario

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale

Meie saadame riide- ja jalanõudepakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud. Suur valik kaupu meie äris.

Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 7 õhtul. Laupäeval kl. 9 hom.—kl. 5 p.l. KESKNÄDALATEL suletud.

BALTIC EXPORTING CO.

482 Rõncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

Suurim uueaasta vastuvõtu ball peeti Toronto Eesti Majas, kuhu oli kogunenud 400 peolist. Foto — S. Preem

ÜLE TUHANDE VÕTTIS UUT AASTAT VASTU PEOSAALIDES

Üle tuhande eestlase Lõuna-Ontarios võttis vastu aastat 1977 peosaalides. Torontos ja Burlingtonis peeti kokku viis balli ja rohkesti koduseid koosviibimisi. Ka kiri tutes oli aastavahetuse jumalateenistustel rohkesti palvelisi.

„Rahvast kui murdu, lükkavad kas või seinad laiali", muretsesid mitmedki pidulised, kes vana-aasta õhtul Toronto Eesti Majja kogunesid. Ja õigus neil oli, kuna üle 400 istekoha olid juba eelmüügil varakult reserveeritud. Ka kohaletulekuga näis kõigil kiire olevat, kuna 15 minutit pärast väljakuulutatud peo algust olid peagu kõik lauad täidetud.

Saal oli dekoreeritud nägusalt. Seda võis näha juba välisuksest sisenedes, kuna ka avar eeskoda kandis piduehteid. Suure saali pallid, lindid, aga eriti lava oma öiselt sinava taeva ja vilkuvate tähesilmadega, mõjusid meeleolekult. Dekoratsiooni eest oli hoolitsenud hr. Pintson.

Toronto Eesti Maja esimees Nikolai Valge tervitas ballikülalisi ja teatas kus kohast ja millal saab süüa ja juua ja kunas toimub eeskava.

Keskmisse saali oli koondatud kõik, mis tarvilik vana-aasta õhtul. On märkimisväärne, et baari juures pakkusid abivalmilt oma tööjõudu Eesti Maja abiesimehe A. Sepa noorem generatsioon.

Samas olid üles seatud ka pikad lauad pr. Purga poolt valmistatud külmade roogadega.

Eeskava algas kella kümne paiku. Noorpaar Katrin ja Erik Veski esitasid nelja käel kaks pala: Debussy väiksest süidist „Paadis" ja Poulenci „Sonaat kolmes osas". Mõlemad palad olid meisterlikult esitatud ja krooniti teenitud applausiga.

Tantsuks mängis Gustavsoni viieliikmeline orkester.

Mõned minutid enne kesköö pidas A/S Eesti Maja esimees N. Valge lühikese kõne, soovides kõigile head uut aastat, samuti koostööd kõigi eestlaste vahel ja lootust, et sini-must-valge võiks jälle lehvida meie kodumaal, selle järele lauldi Eesti hümni.

Enne veel kui lõppes kesköötunni viimane kellalöök paukusid vahuviina pudelite korgid ja algas traditsiooniline „rahvaste rändamine" uue aasta õnnesoovidega.

Hoogne tants ja lõbus tuju kestsid peagu kella 2-ni.

Nii mõnegi pidulise arvates oli see üks õnnestunumaid uue-aasta vastuvõtte Eesti Majas.

-m.

☆

Traditsiooniline eesti akadeemiliste organisatsioonide uueaasta vastuvõtt toimus seekord EKL presideeriva konvendi Korp! Ugala korraldusel Tartu College'i ruumes 200 osavõtjaga. Aastavahetusel tervitas peolisi Korp! Ugala senior Rein Pajo. Eeskavalises osas Lydia Kööp esitas Aino Kure klaverisaatel kolm laulu.

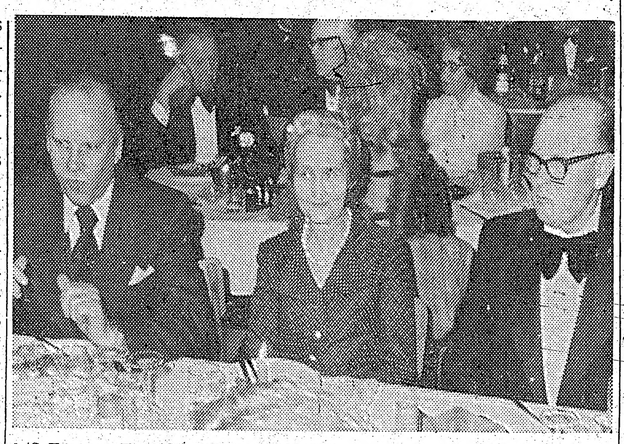

A/S Toronto Eesti Maja esimees N. Valge, juhatusliige H. Kõva ja abiesimees A. Sepa peolauas uue-aasta vastuvõtul. Foto — S. Preem

Samal ajal kui Eesti Maja saalides peeti uueaasta-balli, pidas noorem generatsioon noorteruumis omaette koosviibimist. Foto — S. Preem

Umbes paarsada peolist võttis osa E.S.S. Kalevi ballist Fantasy Farmis ja sada inimest Kalev-Estienne ballist Yorkdale Shopping Centre'is. Korraldajate arvates vähene osavõtt oli osaliselt tingitud soome lehe kuulutuses toodud valest telefoninumbrist.

Esinesid eliitvõimleja Mari Vähi, laulusoolodega Tamara Norheim, keda saatis klaveril Erik Liigand.

Teadustajaks oli Arvi Raudoja. See oli viimaseks ürituseks eestlastele hästituntud „Golden Doors" peoruumis, kuna selle ettevõtte võttis üle kaubamaja Eaton's.

☆

H miltoni Eesti Seltsi uueaastaballist, mis peeti Burlingtoni Holiday Inn'i ruumes, oli paarsada osavõtjat, neist ligi pooled Torontost. Eriti rohkesti oli noori. Esinesid „Helleta-Aino Kure klaverisaatel kolm laulu. O. Kopvillemi juhatusel.

Rahutused Lõuna-Aafrikas kestavad

Kommunistlikkudest maadest õhutatud ja juhitud rahutused Lõuna-Aafrikas seekord nõudsid 137 inimese elu. Rahutused toimusid Kaplinnas, Pretoria ja Natal provintsis mitme rivaliseeriva neegrisuguharu vahel. Kaplinnas algasid rahutused protestimiitinguga selle vastu, et mustadest miilits surmas varem rahutustes 400 inimest. Tungiti kallale mustadele immigrantidest töölistele peamiselt Mosambiikist, Angoolast ja teistest kommunistlikest riikidest, kes on tulnud Lõuna-Aafrikasse tööle.

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

EESTI KINNISVARADE
VAHENDUS
UNO MANKIN
Toronto Real Estate Board'i liige
Oleme kolinud UUS AADRESS ON:
2670 A. YONGE ST.
Sissekäik Lytton Blvd-lt.
Tel. 487-4477.
Kodus Tel. HI 7-2017
Sõbralik ja õiglane teenimine.

KGB agendi paljastused

Hiljuti Ida-Saksamaalt läände põgenenud N. Liidu salapolitsei peaagent Euroopas, Aleksei Maikov kirjutas raamatu oma spioneerimisest. Selles raamatus Maikov väidab, et praegune detente teenib ainult N. Liidu salapolitsei sisemise õõnestamisetöö ülesandeid.

Kasutades peamiselt ajakirjanikke ja N. Liidu ja asukohamaa vene sõprusühinguid, mis on tegelikult Moskva spioonide keskused, õnnestus Moskval läbi viia Prantsusmaa väljaastumine NATO'st. Kui 1970 a. sõlmiti N. Liidu ja Lääne-Saksamaa sõpruspakt, siis oli see signaaliks uue täielikuma luurevõrgu organiseerimiseks. Vähemalt 8.000 Lääne-Saksamaa kodanikku töötasid Moskvale. A. Maikov märgib, et vähemalt 110,000 KGB ametnikku on rakendatud välisluure ja spioneerimise organiseerimiseks ja kõik vene sõprusühingud kõikides maades on tegelikult ainult Moskva suured spioonikeskused.

Venelased katsetasid mõned aastad tagasi aatompommi Baikali järve lähistel ja pärast aatomplahvatust saadeti üks mootoriseeritud rügement lõhkemispiirkonda. Seletati, et seal ei ole mingit ohtu. Kuid 75% sõduritest haigestusid ja paljud surid. See näitab, et Moskva talitab sõduritega äärmiselt hooletult.

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"
H. KIRIK INSURANCE AGENCY
23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

Muusikamees põgenes „punasest paradiisist"

Maailmakuulus vene pianist Michail Rud jäi Pariisi koos oma pruudiga maha ja ootab Pariisis Prantsuse ametivõimudelt peatusluba poliitilise põgenikuna. Ta märkis, et tema ärahüppamise põhjuseks oli asjaolu, et teda sunniti KGB poolt oma välismaal kontsertreisidel olevate kaasmuusikameeste järele spioneerima. Iga kolmas välismaal viibiv vene muusikamees on N. Liidu salapolitsei KGB agent. M. Rud oli Moskva konservatooriumi üks andekamaid õpilasi ja ta sai kuulsa rahvusvahelise Margarete Longi auhinna. M. Rud keeldus tagasipööramast N. Liitu veel sellepärast, et kõik välismaale pääsemise load annab KGB ja kunagi ei tea keegi, mispärast ta reis keelatakse. Vene muusikuid koolitatakse oma muusika õpetuse kõrval veel põhjalikult marksismis. Selles kursuses on ka õpetus selle kohta, et millist liiki muusikat on ainult lubatud ette kanda ja õppida ning komponeerida.

TOETAGE MEIE VABADUSVÕITLUST OMA PANUSEGA EKN-ule KANADAS!
958 Broadview Ave. Toronto 6, Ont.

Punasel platsil purustati klaase

Venelased võtsid Moskvas Punasel Platsil sel aastal uut aastat vastu vanade tsaari ohvitseride kommete järele pudelite ja klaaside purustamisega. Punasele Platsile kogunes mitusada inimest, kes laulsid aastavahetuse puhul vene rahvalaule ja üsna ootamata pilluti shampanjapudeleid ja klaase vastu tänavakivisid puruks. Muidu nii tige rahvamiilits vaatas seda purustustööd rahulikult pealt. Uueaasta kõnedes hooplesid N. Liidu juhid, et möödunud aastal on kommunism teinud suuri edusamme nii majanduslikul, poliitilisel, kui ka sõjalise jõu suurendamise alal.

Traditsioonilisel uue-aasta vastuvõtul Eesti Vabariigi aupeakonsul Ilmar Heinsoo kodus käis umbes sada kaasmaalast — endisi riigitegelasi, sõjaväelasi, organisatsioonide esindajaid ja perekonnasõ>ru. Pildil — aupeakonsul koos abikaasa Margoti, tütre Katrini ja poja Thomas'ega. All — osa külalisi vastuvõtul. Vasakult — parlamendiliige Robert Stanbury, Kanada Eesti Võitlejate Ühingute Liidu ja Toronto Eesti Võitlejate Ühingu esimees Kalju Tori, Kanada Eesti Teatri esimees Rein Andre ja Eesti Majandusklubi Kanadas esimees Alfons Pajuste. Foto — S. Preem

Uusnatsid peksid juuti

GEISLINGEN „Meie Elu" kaastööliselt) — Münchenis asuvas lokaalis „Bürgebräukeller", kus omal ajal pandi alus rahvussotsialistlikule liikumisele Saksamaal, avati parempoolsete radikaalide partei „Deutsche Volksunion" poolt mälestustahvel tänavu suvel Prantsusmaal mõrvatud SS-kolonel J. Peiperi mälestuse vääristamiseks. Mälestustahvlilt võttis katte erukolonel Rudel, kes mõni nädal tagasi põhjustas kahe kindrali vallandamise Bundeswehris. Ehkki koospleku kaitseks punaste demonstrantide vastu oli kohal politseireservi sadakond, tekkis saalis lööming saali korrapidajate ja juudisoost advokaat Serge Klarsfeldi vahel. Viimane tungis poodiumile ja küsis Rudelilt, et kas tema kui juut tohib ka oma arvamist avaldada. Seepeale peksid saali korrapidajad Klarsfeldi saalist välja, kusjuures ta sai vigastada. Klarsfeldi abikaasa Beate, kes sai omal ajal kuulsaks kõrvakiilu andmisega liidukantsler Kurt-Georg Kiesingerile, visati samuti saalist välja.

Lokaali ees demonstreerisid kolm juudi tudengit KZ-vahialuse triibulises riietuses, kandes transparenti pealkirjaga: „Meie ei unusta Auschwitzi kunagi".

Otsekohe pärast vahejuhtumit alustas politsei juurdlusega. Ajalehtedes ilmunud sõnumite kohaselt ei näi olevat tegemist antisemiitliku aktiga. Ka demokraatlike parteide koosolekutel visatakse koosolekute segajad karmikäeliselt saalist välja.

-kk

Rootsi kuningas päästis elu

Rootsi noor kuningas Carl Gustav osutus elupäästjaks. Ta jalutas õhtu hilja Ulriksdali lossi pargis oma suurt Labratori koera. Koer muutus rahutuks ja viis kuninga ühe lumel lamava kogu juurde, kes osutus Hongkongist pärit kerges riietuses nooreks hiinlannaks, kes oli viibinud Ulriksdali pargi läheduses Rahvusvahelise instituudi vastuvõtul. Sooja kliimaga harjunud hiinlanna lahkus kerges riietuses peolt ja oli külmamisohus. Ta toimetati haiglasse, kus selgus, et tema keha temperatuur oli väga madal ja ta oleks külmanud surnuks, kui kuningas teda ei oleks leidnud.

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN
281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331
Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, küpsised. Lihapirukad.
Soome rukkileib
EUROOPAMAITSELISED
JUUSTUD, KALAKONSERVID,
DELIKATESSID
Avatud teisip., kolmap., neljap. 9—6,
reedel 9—7, laup. 9—4.
Esmaspäeval suletud.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumreid. — „MEIE ELU" tellimishinnad:

Kanadas: 1 a. $20.00, 6 k. $11.00, 3 k. $7.00. USA-sse: 1 a. $21.00, 6 k. $11.50, 3 k. $7.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $24.00, 6 k. $13.00, 3 k. $8.00
Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $10.50, 6 k. $5.25. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

PEETRI KOGUDUS VÕLAVABAKS!

Peetri koguduse esimees K. Kadak ja koguduse õpetaja O. Puhm andsid aastavahetusel jutuajamise, milles nad esile tõid koguduse elu päevaprobleemid.

— Osavõtt Peetri kiriku jõulujumalateenistusist oli rohvarohke. Ainuüksi jõululaupäeva kolmest teenistusest võttis osa üle 2000 kirikulise, ütleb õpetaja O. Puhm. Eriti rahvarohke oli pühade laupäeva esimene teenistus, mil me kõigi kirikuliste ärapaigutamiseks pidime võtma abiks vastavalt sisustatud koguduse saali, kuhu teenistuse käik kanti üle valjuhääldajate kaudu. Kirik ise oli täidetud viimse võimaluseni, kuid vaatamata lisaistmeile ning koori ja treppide kasutamisele ei suutnud kirik rahvahulka ära mahutada. Koos esimese ja teise püha teenistusist osavõtjaga tõusis jõuluaegne kirikuliste arv Peetri kirikus üle 2500. Lisaks toimus jumalateenistus Taara puhkekodus, kus lisaks õpetaja O. Puhmi jõulujutlusele koguduse noored esinesid organist Inga-Pia Korjuse juhatusel ilusa muusikalise kavaga.

Siia võiks lisada, et kuigi nii vokaal- kui instrumentaalsolistide esinemine on saanud Peetri koguduse jumalateenistuste juurde kuuluvaks osaks ka muul ajal, olid jõululaupäeva kõik kolm teenistust põimitud koorilaulu ja rohke vaimuliku muusikaga ning sel puhul tuleb eriti rõhutada koguduse noorte jõudude hulgalisi esinemisi silmapaistvas küpsuses, mis kuulajaid rikastasid ning süvendasid jõuluõhtu pidulikku meeleolu.

— Sellist ulatuslikku jõulukava ja ka ebaharilikult suurt jooksva töö hulka arvestades lubatagu küsida, kuidas tuleb õpetaja O. Puhm sellega üksi toime?

— Nagu siin maal tavatsetakse öelda, on see üks hea küsimus, tähendab esimees. Ma ütlen kõigepealt, et õpetaja O. Puhm saab aprillikuus 1977 kuuekümne viie aastaseks. Kui ma ka otsiksin, ei leiaks ma pehmemat sõna, kui et õpetaja ja mitte üksi õpetaja, vaid ka ta abikaasa töö on ränk. Normaalselt ei tuleks üks õpetaja sellise suure tööga toime. Sealjuures on õpetaja tasu võrreldes Kanada ja kohalike ametivendadega tagasihoidlik. Aga õpetaja O. Puhm on korduvalt tähendanud, et koguduse majanduslik olukord ei ole võimaldanud teise õpetaja ametisse rakendamist meeles pidades, et kogudusel on olnud jätkuvalt ja eriti kiriku ehitusega seotud muid majanduslikke muresid.

— Kuna loodab kogudus jõuda majanduslikult vabamaisse vetesse ehk teiste sõnadega, kuna loodab kogudus oma võlgadest täiesti vabaneda?

— Nädal või paar enne jõule peetud koguduse nõukogu koosolekul võeti vastu järgmine otsus ja ma toon selle kohta väljavõtte protokollist: „Ära kuulanud nõukogu juhatuse poolt esitatud aruanded koguduse majandusliku olukorra ja rahalise seisu kohta 1976. aasta lõpul, leiab nõukogu, et on olemas tegelikkusele vastavad väljavaated koguduse laenude täielikuks tasumiseks 1977. aasta lõpuks, kui iga koguduse liige selleks annab omapoolse toetuse ja panuse.

Olemasoleva olukorraga ja koguduse valmisolekuga arvestades kuulutab nõukogu 1977. aasta Peetri koguduses võlgadest vabanemise aastaks.

Seda eesmärki kogudusele teatavaks tehes kutsub nõukogu kõiki koguduse liikmeid koos ja igat eraldi väljakuulutatud üritusse suhtuma toetava poolehoiuga ning aasta kestel abivalmilt tegema kõik võimaliku, et seatud eesmärk 1977. aasta lõpuks saaks teoks ning kogudus täielikult ja lõplikult välavabaks."

Kogudusel on praegu võlakohustusi veel umbes 24000 dollari suuruses ja ma olen veendunud, et nende likvideerimine aasta kestel on täiesti võimalik, ütleb esimees.

— Kui nõnda, siis kas võib arvata, et 1. jaanuarist 1978 oleks kogudus majanduslikult olukorras, kus võiks mõelda teise vaimuliku ametisse võtu võimalusele?

— Seda küll. Koguduse nõukogu on teise õpetaja ametisse võtu küsimust juba samast seisukohast ja samast ajast arvestades kaalunud ning on muu hulgas jõudnud teise õpetaja kohta teatavaile seisukohtadele, milledel on esialgu vaid teoreetiline tähtsus. Nii on nõukogu pidanud tarvilikuks rõhutada teatavaid omadusi, mis ametisse võetaval peaksid olema. Ta peaks nõukogu arvates olema tõeline usumees ja rahvusliku meelsusega, aga samas ka võimeline jutlustama, organiseerima ning tegema hingehoiulist tööd. Oleneb ju arusaadavalt palju sellest, kes on saadaval ja võimalikke kandidaate ei ole ju pagulasoludes enam palju, kes rahuldaksid sajaprotsendiliselt igas suhtes. Loodame, et me aasta kestel ses küsimuses saame suurema selguse.

Üle keskea: probleemid ja võimalused

Algab loengute seeria Toronto Eesti Majas

Eesti Liit Kanadas, Toronto Eesti Seltsi ja A/S Eesti Maja ühisel koostööl algavad 20. jaanuaril Toronto Eesti Majas loengud üle keskealiste inimeste probleemide ja võimaluste kohta.

Loengud, panelid ja sümpoosiumid on kindlaks määratud järgmiselt:

Neljap., 20. jaan. — Sissejuhatus. Mida toob vananemine meile isiklikult ja ühiskondlikult? — Mag. Robert Kreem (sotsiaal-ala nõunik); Perekondlikud probleemid keskealiste ja üle keskealiste keskel — dr. Priit Paas (psühhiaater); Lapsed ja perekonnaprobleemid — dr. Linda Sääsk (psühhiaater).

Kolmap., 26. jaan. — Tervishoiu tähtsus. Mida peaks tegema? — dr. Jaan Roos (arst ja sportlane).

Neljap., 3. veebr. — Päranduse ja testamendi küsimused — Ants Kerson (advokaat).

Neljap., 10. veebr. — Mida teha vaba ajaga? — dr. Jüri Daniel (professor ja ülikooli kehalise kasvatuse dekaan). Panel.

Neljap. 17. veebr. — Majanduslik plaanitsemine isiklikuks eluks — sümpoosium Antoni Truuvert (end. revidentraamatupidaja), Enn Alfred (advokaat), mag. Ilmar Martens (investeerimise ekspert) j.t.

Neljap., 3. märts — Kodu või korteri küsimused — Peeter Lepik (Ontario senior nõuandja majade (korterite poliitika kujundamiseks) ja Raivo Abermann (Oshawa 450 voodiga vanadekodu juhataja) j.t.

Kui rahva huvi on küllaldane toimub neljap. 10. märtsil veel kokkuvõtte seminar, kus ka pensionärid jutustavad oma elust.

Korraldajad loodavad loengute seeriast rohkearvulist eestlaste osavõttu. ELK bülletään „Sillase" kaudu tehakse loengud kättesaadavaks liikmesorganisatsioonidele üle Kanada.

TIIBKLAVERID — PIANIINOD
Petrof, Bluthner, Forster. j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja telsed
MUUSIKARIISTAD
Parandus. Üürimine.
Remeny
house of music Ltd.
553 Queen St. W., Toronto 133, On.
Tel. 363-1966

TÄNUAVALDUS

Toronto Eesti Võitlejate Ühing avaldab südamlikku tänu kõigile kaasmaalasile, kes aitasid kaasa oma abiga ja kohlviibimisega Vabadussõja alguse tähistamiseks korraldatud Referaat-peole 27. nov.

Eriti tunnustavat tänu palume aga vastu võtta ksv. Aksel Salumets'al sisuka ja päevakohase referaadi eest, pr. Alaver'il, pr. Kirs'il ja pr. Külmallik'ul maitseka ja maitsva toidulaua eest ja pr. Tamm'el maitsvate kohvisaiade eest.

Ksv. Georg Iltalile ja tema orkestri liikmeile hr. Järvaltile, hr. Pallandile ja hr. Simonlatse'ile suurim tänu jalakeerutuseks vajaliku tantsumuusika eest.

T.E.V.Ü. Juhatus

KAI KÄÄRID
MAALID MUUGIL suures valikus.
Helistage ette 225-5595.
390 Princess Ave., Willowdale

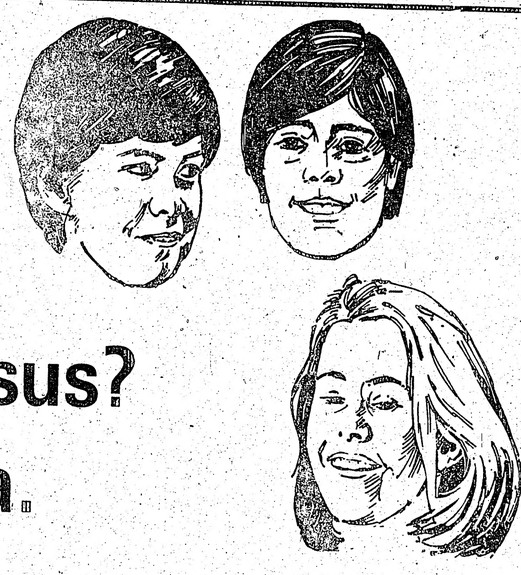

Mitmekultuurilisus? See on teie teha.

Mitmekultuurilisuse taga peituv idee seisab selles, et aidata kanadalasi üksteisega läbisaamisel ning üksteise tagapõhja ja erinevuste mõistmisel.

Ehkki mitmekultuurilisus on valitsuse alaline poliitika kõigile kanadalastele, on see vabatahtlik. Meie ülesandeks on seda käiku rakendada.

Meie föderaalvalitsus võimaldab järgmisi programme ja võimalusi meie erikultuuride säilitamiseks:

THE DEPARTMENT OF THE SECRETARY OF STATE RIIGISEKRETARIAADI OSAKOND
Mitmekultuurilisuse programm on kujundatud selleks, et abistada ja edutada nende Kanada gruppide kultuurilist tegevust, kes tahavad säilitada ja viljeleda kultuuripärandit Kanadas. Allpool toodud aktsioonide rakendamine aitab saavutada seda eesmärki:

Side etniliste gruppidega, Ethnic Groups Liaison
Selle programmi alusel kasutatakse professionaalseid jõudusid üleriigilises ja kohalikus ulatuses, et abistada gruppe organisatsiooni ja kommunikatsiooni alal.

Kanada identsuse programm, Canadian Identities Program
Taotleb vähemusgruppide kultuurilise identsuse tugevdamist ning edutab suuremat arusaamist Kanada kultuurilisest mitmepalgelisusest käsitööde, teatri, rahvapidustuste ja kirjanduse kaudu.

Kanada etnilised uurimused, Canadian Ethnic Studies
Canadian Ethnic Advisory Committee juhtimisel arendatakse programme etnilisteks uurimusteks Kanadas. Advisory Committee korraldab ka programmi külalisprofessorite ja -lektorite loenguteks Kanada ülikoolides.

Abi mitteametlike keelte õpetamiseks, Non-offician Languages Teaching Aids
Keeltekursuste korraldamiseks ja õppematerjalide muretsemiseks antakse majandusliku toetust.

Mitmekultuurilisuse keskuste programm, Multiculturaism Centres Program
Abistatakse seltskondlikul alusel tegutsevaid gruppe mitmekultuurilisuse keskuste rajamiseks kohtadel.

Immigrantide integratsiooni programm, Immigrant Integration Program
Abistatakse mitmesuguseid gruppe, et võimaldada immigrantidel intensiivsemalt osa võtta Kanada ühiskondlikust tegevusest.

Kavandite toetuste programm, Projects Grants Program
Seltskondlikul alusel tegutsevatele gruppidele antakse majanduslikku toetust laialdaseks mitmekultuuriliseks tegevuseks.

NATIONAL FILM BOARD
Mitmekultuurilisuse programmile oma panuse andmiseks on National Film Board ise produtseerinud üle 400 filmi 19-nes eri keeles. Neid on võimalik saada tasuta National Film Board'i büroodest järgmistes linnades: Vancouver, Winnipeg, Toronto, Montreal, Ottawa ja Halifax.

NATIONAL MUSEUM OF MAN
National Museum of Man Ottawas dokumenteerib Kanada kõigi etno-kultuuriliste traditsioonide ajaloo. Muuseum on kogunud juba suurel arvul kunstiesemeid, helilinte ja filme. Erilist tähelepanu omistatakse sellistele elementidele nagu rahvapärane arhitektuur, kodused mööblid, toitude ja käsitööde produtseerimine enne tööstusajastut, traditsioonilised muinasjutud, perekondlik ja ühiskondlik elu, pidusöögid ja riitused. Samuti organiseeritakse kultuurilisi väljapanekuid ja rändnäitusi.

PUBLIC ARCHIVES
National Ethnic Archives programm taotleb etno-kultuuriliste materjalide leidmist ning nende kaitsmist kadumise, kahjustuste ja hävimise vastu. Selle ala eksperdid on asunud koguma selle rikka ja tähtsa pärandi materjale, sõlmides kontakte etno-kultuuriliste organisatsioonidega, ühingutega ja üksikisikutega.

NATIONAL LIBRARY
National Library on organiseerinud mitmekeelse raamatute teeninduse. Selle programmi raamides hangitakse raamatuid Kanadas räägitavates mitteametlikes keeltes ning juhitakse need rahva hulka avalikkude raamatukogude kaudu. Samuti suurendatakse mitteametlikes keeltes ilmunud raamatute arvu paljudes raamatukogudes. Esimene saadetis raamatuid, mis olid trükitud kümnes keeles, saadeti Ottawast välja 1975. aasta märtsis. Igal aastal kavatsetakse erikeeltes trükitud raamatute arvu suurendada viie keele võrra ning viia see 70-nele keelele.

Oma seisukohtade esitamiseks või lähema informatsiooni saamiseks palutakse kirjutada:

Multiculturalism, 16th Floor, 66 Slater Street, Ottawa, Ontario K1A 0M5

Hon. John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé du multiculturalisme

KIRJANDUS · KUNST · KULTUUR

EESTI RAHVUSTEATER KANADAS TÄHISTAB OMA 25. A. JUUBELIT

Pidulikuks esietenduseks 18. veebr. Gert Helbemäe „Üleliigne inimene"

ERK alustas oma tegevust novembrikuus a. 1951. Nüüd, 25 a. möödudes, pidas teater oma järjekordse peakoosoleku ja uue juhatuse valimised, kus leiti, et aasta 1977 peaks kujunema juubeliaastaks, mis eriti eesti teatritöö liidab meie rahvaga nii, meie, kui maailma teatrikunsti paremiku.

Möödunud kahe hooaja tegevus oli üks viljakamaid ja õnnestunumaid teatri küllaltki tunnustatud tegevuses 25 a. künnisel. Publiku osavõtt etendustel ületas lootused. Lavastusi jälgisid üle 5500-arvuline eestlaskond 4-jas lavastuses. Seega võis koosolek nentida, et teatri osa on püsinud ühe olulise jõuandjana ja eestluse kooshoidjana meie rahvuskultuurilises töös.

Uus ERK juhatus valiti järgnevas koosseisus: Udo Leppik, esimees. Peeter Leyden, Helmi Tomband, Anne Tüll — abiesimees, laekur ja sekretär resp. Kunstiliseks juhiks Rudolf Lipp, peanäitejuhiks Riina Reinik. Välisesindajaks Mitmekultuurilise teatri Org juures Elsa Vellner. Lavakujunduse alade: (dekoratsioon, heli, valgustus, kostüümid) Tiina Lipp-Leppik.

Eelmiste kahe hooaja lavastuste tulemusi põgusalt sirvides ja ka lõppkokkuvõtteid tehes selgus, et meie A. H. Tammsaare „Põrgupõhja uus vanapagan" pälvis suurima tunnustuse nii publiku kui arvustajate poolt. Pärast UEP ESTO '76 etendusi tunnustati etendust kui üht silmapaistvamat saavutust teatri alal nii Rootsi, Inglismaa, Ameerika ja varem Kanada eesti ajakirjanduses. Tammsaare „Vanapagan" oli aineks hiljem peetud referaatõhtutel nii Uppsalas kui Pariisis. Tammsaare suurus laval oli võrreldav Viiraldi monotüüpiaga rahvusvahelises ulatuses. Kes küll tõlgiks taolise elu analüüsi teistele rahvastele meie suurusest.

Et teatrit plastiliselt esitada, selleks oli repertuaari võetud ka moodsa teatri esindajad, nagu: S. Becket, „Krapi viimne helilint" ja noore kanadlase M. Garneau „Neli naist". Viimased ei saavutanud küll n.n. „kassatüki" kuulsust, kuid näitas arvustustes, et teater oli teinud õige sammu esindamaks teatri erinevaid stiile ja -isme meie ümber — ja — et meie teatril on andekas ning tööhuviline noorus ümber mis võimaldab tugevamat astumist selles suunas. Teater on elu peegel. Peeglis näed kes oled, peeglis aga ka kujutad mida tõelisuses pole. Tähendab, teater on paendlik elu näha, kuid ta peab olema kvaliteediga omas esituses — aus, sest ega elu ei valeta.

Et otse hüpata hoopis uude maailma-muusika, tantsu ja inimhääle laulu võludesse, mis argipäeva raskused leevendab, selleks esitas ERK Eduard Künneke opereti „Onupoeg Bataaviast" kolmel etendusel täismajadele. Teatrikülastajaid olid paljudest keskustest nii Kanadast kui Ameerika Ühendriikidest. Ja see õnnestus, eesti teater on ju kogum asjaarmastajatest, kes oma leiva saavad hoopis erinevatel tööaladel, või ehk siis ülikoolides õppides.

Seda erinevat ja õppivat noorust oli ülimalt õnnelik juhus kasutada maailmakuulsa B. Thomase naljamängus „Charley tädi," milline jäi hooaja viimaseks lavastuseks. Hea keel, värskus, loomulikkus noore „metsa" poolt andis pealtvaatajaile tunde — tulge jälle — ja kordusetendus toimuski rahvusvahelisel teatri pidustustel — taas täidet saalile.

Kokkuvõttes eelnenud tegevuse küllaltki positiivseid tulemusi, mitte ainult paari viimase hooaja, vaid kogu 25 aasta töö kestel, kus palju unustumatuid lavastajaid ning lavakujusid meie kaleidoskoopilises tagasivaates taas esile kerkivad, otsustas ERK juhatus tuua juubeliaasta esietenduseks lavale meie suure, varalahkunud kirjaniku Gert Helbemäe 1972. a. ilmunud näidendi „Üleliigne inimene" mis kujutab ja kirjeldab osa eesti suurima kirjanik-luuletaja Juhan Liivi — tema tõusudes, mõõnades ja nägemuses ning pimeduses.

Gert Helbemäe, kes juba 1936. aastast peale on tuntud kui kuulemängude, näidendite, novellide ja hilisemal ajal romaanide autorina — eriti ajaloolisel taustal, on siin andnud suuremõõtmelise ajaloo apohhi Juhan Liivi elust tema noorés eas. Kohtame eesti kirjanduse ja ajakirjanduse tähtsamaid isikuid nagu Eduard Vilde, Jaak Järv, Hindrik Prants, Ado Grenzstein, Georg Luiga j.t.

Näidendi autor on lasknud oma mõtted tunded, reaalsed momendid, isikud sulada kokku Juhan Liivi südame, soojusega, närvihaiguse raskete impulssidega, et pole kerge taolist segav-sügavmõttelist teost haarata teatri tehniliste piiratud võimalustega, kuid teatri lõppotsus oli — koondame kõik oma jõud ning teeme oma parima, et publik oma hinges tunnetab meiega koos üht rida mida Juhan Liiv ütles: „Ükskord, kui terve mõte — ükskord on Eesti riik".

Rudolf Lipp

Rektor Henno H. Jänese nimelisest Mälestusfondist

jagati sel aastal toetust järgmistele isikutele ja asutustele: Tiina-Mai Finsback, Esmo Ridala, Thomas Salumets, Leili von Wiren, Eesti Keele ja Kirjanduse Instituut, Eesti Päevaleht ja Stokholmi Eesti Gümnaasium.

Põhikirja järgi võivad toetust saada need üksikisikud, asutused ja organisatsioonid, kes eeskätt õpivad või uurivad eestiainelisi teadusi või on teisiti aktiivselt tegevad eesti kultuuri alal.

Fondi juhatusse kuuluvad Tõnu Jänes, Mart Jänes, Johan Haabma, Harry Härm, Herbert Iir, Paul Laan ja Ervin Pang.

Toimetusele saadetud kirjandus

Hanno Kompus — Kustutamata nälg kunsti järele ... Koostanud ja toimetanud Rahel Olbrei Kompus, kujundus Udo Leppik, Estoprint Ltd. 1976.

„AJA KIRI" nr. 6. Kirjutiste autorid: W. Rand, Heino Susi, Urve Karuks (luuletused), Heino Jõe, Alfred Kurlents, Eda Sepp, Tõnu Onu, Edgar V. Saks, Margus Jukkum, Endel Loo, Mare Tiido. Tegevtoimetaja Vello Salo.

„Varrak" nr. 12. Kirjutuste autorid: M. V. Randla, Tiiu Ässar (luuletusi), Th. Talvik, H. Kuusik, Edgar Aavik, O. Laamann, j.t.

E. Valtmani karikatuuride näitus St. Lawrence Art Centre's

E. Valtman on tuntud oma poliitiliste karikatuuridega USA-s ja üle maailma paljudes ajalehtedes ning ajakirjades. Ta sündis 1914. a. Tallinnas, lahkus Eestist 1944 Saksamaale ning immigreeris 1949 USA-sse. On töötanud ligi 25 aastat Connecticutis „Hartford Times" juures ja peale seda iseseisvalt olles suurte ajalehtede nagu „New York Times", „Washington Post" jne. kaastööliseks.

Oma töid on ta esitanud ülemaailmsetel karikatuuride näitustel: Washingtonis D.C., Londonis, Tokios, Montrealis jne. Esinenud ühemeheisiklikul näitusel: Hartford Library (1959), Urbana University Illinois (1965), Trinity College (1965) jne. Tema poolt organiseeriti 1960. a. näitus Columbia University's. Peale nende näituste on eestlasgrupid korraldanud rida näitusi mitmeis keskustes.

Tema karikatuurid on leidnud rahvusvahelise tunnustuse ja saanud rida auhindu nagu: 1958 — National Safety Council Award, 1962 — Pulizer Prize for Cartooing, 1963 — Gannet Newspaper Frank Trip Award.

E. Valtmani karikatuure omavad mitmed kogud: Harry S. Truman Library in Independence, Missouri, Lyndon B. Johnson Library in Austin, Texas ja paljud erakogud.

★

Järgmiseks Eesti Kunstide Keskuse kunstinäituseks on organiseerimisel Rootsis eluneva graafiku Otto Paju hilisema aja graafika esitamine.

Elizabeth Cox ja Andrew Cox, kes annavad Torontos kontserdi 8. jaanuaril.

EESTI PÄEVADE VAIMSUST TORONTOS

Elisabeth ja Andrew Cox'ide kontsert

EKK 1977. aasta avakontsert toimub 8. jaanuaril St. Lawrence Centre'is. Kontsertbüroo külalisteks seekord on õde-venda Cox'id Ühendriikidest: Elisabeth pianistina ja Andrew tshellistina.

Mõlemad noored kunstnikud on Tallinna konservatooriumi lõpetanud eduka pianisti Renata Tanseri lapsed. Nende isaks on Col. Weldon W. Cox ja nende kodu asub Louisianas.

Elisabeth Cox on teinud endale pianistina hea nime nii ameerika kui eesti atmosfääris.

New Yorki Eesti Majas mais 1975 antud debüütkontserdi kohta kirjutab selle ala asjatundja D. Norak: Kava oli küllaltki raske nii tehniliselt kui väljenduslikult. Elisabeth Cox on suur talent, kellel on kõik hea pianisti omadused, loomulik musikaalsus, hiilgav tehnika, ilus toon ja enesekindlus. Arvestades eeltoodut võib temast pideva töö tulemusena areneda üks silmapaistvamaid naispianiste maailmas.

Ameeriklaste arvustused Elisabeti kohta on olnud väga sõbralikud ja tunnustavad. Tema esinemised Nashville'i suve-sümfooniakontserdil Tshaikovski klaverikontserdiga astas noore kunstniku ameerika pianistide maakaartile. Selleks on oluliselt kaasa aidanud kindlasti ka võidud paljudel konkurssidel Ühendriikides.

Elisabeth lõpetas Juilliardi muusikakooli New Yorgis magistri kraadiga ning täiendas ennast veel maailmakuulsa prof. Agostini juures Roomas ja Sienas, Itaalias. Praegu on Elisabeth tegev õppejõuna University of Texase juures Austinis. Samas taotleb ta ise veel doktori kraadi.

Kõige selle pingerohke muusikatöö kõrval pole noored kunstnikud — ka Andrew on ülikooli lõpetanud elukutseline tshellist — kunagi kaotanud kontakti eesti heliloominguga. On loomulik, et sümpaatse kummarduse siin teenib nende eestlannast ema.

Elisabethi ja Andrew Duo-kontsert, mida nad andsid Baltimore'is UEP ajal oli kaanest kaaneni eesti kava. Eelseisval kontserdil on eesti heliloomingu kontserdi kavva toojaks Andrew.

Kogu kontserdi kava mida noored kunstnikud esitavad on ise väga mitmepalgeline ja tõsiselt sisukas. Helikunsti suurmeistritest esitatakse Beethoveni sonaat op. 2 No. 3 klaverile ja Brahmsi sonaat No. 2 op. 99 tshellole ja klaverile. Ei puudu ka Bach, Chopin ja Rachmaninoff.

Eesti heliloomingut esindavad seekord Lüdig ja Kapp.

Ameerika eesti ühiskonnal on olnud juba korduvaid võimalusi nautida noorte eesti soost helikunstnike põhjaliku stuudiumi muusikaalseid tulemusi.

8. jaanuaril avaneb see võimalus ka Toronto eestlastele.

Kontsert St. Lawrence Centre'is algab kell 7 õhtul.

„Kraavihallid" Vancouveris

Noorteteater „Kalevala" esitas oma teiseks lavastuseks „Kraavihallid" 4. ja 5. dets. Langara auditooriumis.

Grupp noori Elsa Jaako eestvedamisel asutasid aasta tagasi noorteater „Kalevala", kus nende esiklavastuseks oli H. Raudsepp'a „Roosad prillid".

Seekordseks lavastuseks oli Elsa Jaako valinud Enn Vaigur'i 3-vaatuslise laulumängu „Kraavihallid". Kahjuks noorte ettevõte oleks väärinud suuremaarvulist vaatajaskonda!

„Kraavihallid" on menukas laulumäng — komöödia, mis oli Kodu-Eestis väga populaarne, leides lavastamist nii elukutseliste teatrite kui ka amatöörgruppide poolt.

Näidendi sündmustik viib meid Kesk-Eestisse keset sügavat rahuaega, kus salk kraavihalle töötab metsarüppes ja hiljem Veskijärvel, mis on tööjõu puudusel allakäinud talu, ja kraavihallide poolt või ettevõtlikusel korda seati.

„Kalevala" noortele oli „Kraavihallide esitamine üsna julge algatus, kuna tegelaskond enamuses koosneb tüüpidest, millised nõuavad karaktermängu. Põhiprobleemiks on abielusuhete loomine, milles mitu paari üheaegselt tunglevad eesmärgi poole, igaüks oma iseloomu ja eluvaadete kohaselt.

Kuuldavasti esitavad „Kalevala" noored sama lavastuse eeloleval suvel Vancouveris toimuvatel Lääneranniku Suvepäevadel.

Vaheaega peaks noored kasutama puuduste kõrvaldamiseks, mis esinesid käesolevas lavastuses. Kõigepealt laulude sõnad tuleks ära õppida, et neid ei tarvitseks taskust võetud paberitükkidelt lugeda. Häälematerjali oli küllalt ja samuti rohkem liikuvust tuleks asjale kasuks.

Viimases vaatuses esinevad külanoorte tantsud tõid elevust ja aitasid siluda mõningad vead.

Kraavihallide grupist paistis oma vaba liikumise ja mänguga silma Jobu-Juku (Jaan Lepp), samuti Leena, Veskijärve perenaine (Lilian Olljum), Kotinõel (Mart Laanemäe) ja Linda, Mardi sõbranna (L. Kallas) olid meeldivad. Teised esinejad püüdsid anda oma parima.

Igatahes vaeva oli nähtud palju ja lavastajatele tuleb vaid aitäh ütelda. Dekoratsioonid olid kenad ja nende valmistajana oli kavalehel märgitud Eino Varkki.

„Kraavihallides" olid kaastegevad: Toomas Tammpere, Ants Aug, Alar Olljum, Mart Laanemäe, Jaan Lepp, Michael Muld, Lilian Olljum, Linda Kallas, Susan Muld, Helgi Remmelg, Eva Telder.

Külanoored — rahvatantsijad: Emily Claemens, Cristine Lepik, Katrin Sermat, Mai Vink, Sylvia Värtina, Mikk Peek, Toomas Toop ja Karin Rida.

P.

Multikultuuri filmiõhtu

Multikultuurilisuse programmi mitmekülgseis raames on tõeks saanud filmivalmimine, mille sihiks on näidata, et multikultuurilisus pole üksi riigivalitsuse funktsioon, vaid ka kodanike endi kohustus omakultuuri viljelemist teostada nii, et see korda läheks kõigi kaasinimeste huvides. Filmi näidati eelreklaamiks esialgu vaid ajakirjanikele National Film Boardi kinosaalis.

Ontario Haridusministeeriumi ja International Tele-Film Enterprises Ltd. ühisel koostööl ja finantseerimisel valiti 270 filmikäsikirja hulgast välja kolm, mis saavad riiklikku toetust ja millest esimene film nime all „Home Free" näidati esietendusena. See on 20-minutilise kestvusega linastus, milles kanadlasest 10-aastane tüdruk Kathy on kolinud maalt linna ja oma perekonnaga koos elama sattunud etnilise erirahvuse ümbruhskonda. Suurema kontrasti saamiseks on selleks valitud hiina linnaosa, kus tüdrukuke juba oma välimuselt on erinev — Kathy on blond ja suurekasvuline tumedajuukseliste ja väikeste hiinalaste hulgas. Ta tunneb end kohmetuna nii koolis kui ümbruskonnas võõraste kommete, toitude, söömisviisi ja isegi riietumise osas, ent jõuab eneseleidmise ja arusaamiseni ühe sünnipäevapeo järele, kus talle kaasabi osutab üks vanaemake, keda ta enne kõige enam kartis.

Filmi käsikirja on loonud Marilyn Beker, kes ka varem on kirjutanud TV vajadusiks, filmi produtseerijaiks ja direktoreiks on kaks York University filmiala lõpetanud noort, kellele see on teoreetilise ettevalmistuse kõrval esimeseks tegelikuks filmiks.

Linastust võib pidada õnnestunuks, eelkõige hästileitud peategelase tõttu, kes esineb otse meisterliku loomulikkuse ja lihtsusega, samasugusena liikus ta ka hiljem vastuvõtul ajakirjanike hulgas. Ta on 11 aastane. Kaameratöö on olnud professionaalseis kätes ja korralikult väljatöötatud.

Film on valmistatud Toronto hiina-linnajaos, ettekanne kestab 20 minutit ja tegelik filmimine toimus nädala ajaga, kusjuures eeltöiks kulus umbes pool aastat. Maskma on ta läinud ligi 20.000.— dollarit, seega umbes 1000.— dollarit filmi minuti eest, mis on üsna kekspärane hind.

Filmi tuleviku kohta mainis käsikirja kirjutaja, et „Home Free" kavatsetakse linastada koolides ja televisioonis ja õnnestumise järele on oodata samast seeriast veel teisigi filme teistest rahvustest tegelastega, mida kõike saaks haarata n.n. „Learning Materials Development Plan" põhimõttega, et igaühel on midagi oma erikultuurist pakkuda ka teistele.

FILMITÄHT MARY TAMM

STOKHOLM (EPL) — Rootsi kinodes linastus mõni aeg tagasi põnevusfilm „Odessa kaust" (Odessa file), mille naispeaosaliseks oli Inglismaal karjääri teinud eestlasest näitlejatar Mary Tamm.

Londonit külastades otsis Mary Tamme üles Karin Saarsen, kes kirjeldab allpool oma intervjuud temaga.

Kohtumine Mary Tammega Briti pealinnas jättis kena mälestuse noorest, edasipüüdlikust neiust, kes vaatamata rahvusvahelisele filmi-miljööle pole mitte unustanud oma rahvust ega keelt. Tal on meeldiv pehme alt, oskussõnu [illegible] eesti keeles leida, mida ta väga [illegible]. Aga oma vanemaid külastades räägib Mary alati eesti keelt. Juba pikemat aega on tal Londonis omaette korter. Tööd filmis ja televisioonis on tal praegu rohkem kui vaja. Oma osa, noore ajakirjaniku pruudina „Odessa kaustas" sai ta väga kiiresti pärast intervjuud ja proovifilmimist.

Ma ei uskunud kunagi, et saan niisugúse suure osa. See oli minule suur üllatus, jutustas Mary Tamm.

Mary Tamme on meeldiv meenutada. Tal on teatud hirvelikku graatsiat, loomupärast tagasihoidlikkust, aga ka enesekindlust esinemises, kus seda vaja. Meie kohtumisel oli ta riietatud sinisesse, valgete ääristustega nn. „country-look kleiti". Ta pajatas vabalt ja sundimatult, et oli juba teinud viis filmi. Enne kuulsat „Odessa kausta" tegi ta ühe ameerika filmi Rita Hayworthiga, mida aga senini pole veel linastatud. Hiljem tegi ta ühe dokumentaalfilmi inglise kuninglikust mereväest, milles mängis veealust naisfotograafi, siis oli ta kaks kuud Kreekas, kus esines filmis pealkirjaga „Kahtlus".

Seda pole Inglismaal veel näidatud, võibolla tuleb kinodesse tuleval aastal, kuna on olnud sekeldusi finantsidega. Siis järgnes üks lõbusa sisuga film, mis augustis linastus inglismaal. Teatrilaval ja inglise televisioonis on Mary Tamm ka palju esinenud.

Oma teatrikarjääri alustasin ühes väga kuulsas teatris Birminghamis, kus suurem osa inglise näitlejaid pihta hakkavad. Mängisin seal üheksa kuud. Siis tulin Londonisse ja tegin siin üht lauludega näidendit. Alles hiljuti mängisin ühes saksa näidendis „Petra von Kanti kibedad pisarad", mis inglisekeelses versioonis läks ühel laval Londoni lähedal.

Ja mis andis tõuke lavale minna?

Mitmed inimesed on minu käest seda küsinud, vastab Mary. „Ma arvan, et see oli kaasasündinud tunne, mida ma õieti ei oska seletada. Ma lihtsalt alati tahtsin seda teha.

Edasi kuuleme, et Mary võeti vastu Royal Academy of Dramatic Art, kuulsasse briti teatri akadeemiasse. Soovijaid oli 3000, sisse pääses katsetega ainult 20, nende seas Mary.

Ma olin selles Londoni teatrikoolis kaks ja pool aastat. Seda peetakse parimaks teatrikooliks Euroopas, lisab Mary.

Peale eesti ja inglise keele valdab ta ka prantsuse ja saksa keelt ning õppis itaalia keelt. Koolipõlves sai ta tugeva aluse ladina keeles. Küsimusele, kuidas ta ikka veel nii hästi emakeelt valdab, kuna ta esineb inglise lavastustes ja terve päev on inglaste seas oma töö alal, vastab ta:

Ma räägin oma vanematega kodus, aga neid sõnu, mida tööl kasutan inglise keeles, neid ei oska ma eesti keeles kiiresti leida. Kui ma elasin Bradfordis, kus olen sündinud, siis käisin seal eesti koolis. Seal õppisin eesti keelt, aga nüüd on mul palju ununenud.

Mary Tamm on praegu 26-aastane. Filmitöö kõrval jatkub tal ka vaba aega oma hobide viljelemiseks.

Ma armastan väga sporti, jätkab Mary. Käin tantsimas, ujumas ja tennist mängimas. Mul meeldib kirjutada ja maalida. Eesti keeles ma ei ole veel katsunud kirjutada, aga ühel päeval võib-olla teen seda.

Edasi kuuleme, et käesoleval sügis-talve hooajal on tal uus televisiooniosa ja hiljem võibolla veel teatriosa ka. Ta on palju reisinud just filmitöö tõttu. „Odessa kausta" filmimise ajal oli ta Saksamaal — kaks kuud Münchenis ja kaks kuud Hamburgis. Tema partneriteks olid kuulsused nagu, Maria Schell, Maximilian Schell ja Jon Voigt. Siis oli ta Kreekas ning Põhja-Aafrikas raadio ja TV-intervjuudel".

Mary Tamm on rõõmus, et tal pole tööpuudust ja ruttab kokkusaamisele oma teatriagendiga, kellel on tema jaoks juba uusi tulevikuplaane.

Karin Saarsen

Eesti Näisselts Montrealis

korraline referaatõhtu toimub neljapäeval, 20. jaanuaril 1977 Jaani kiriku seltskondlikes ruumes. Kavas on kõneterapist Ruth Merits-Patterson'ilt referaat teemal: Kõnehäired ja nende ravi.

Kogunemine kohvitassi juures alates 6.45, ettekande algas 7.30.

Kõik on teretulnud.

Eesti Naisselts Montrealis

Iga uus tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele

PONTIAC

PAUL JUTTUS

HOGAN PONTIAC BUICK LTD.

348 Danforth Ave.

Telefon äris: 461-3561

PONTIAC
BUICK
LEMANS
VENTURA
FIREBIRD
ASTRE

G.M.C. veoautod

Pruugitud autod.

KALLIST ÕDE, TÄDI JA VANATÄDI

LAURA KAMPUS'T

sünd. 11. märtsil 1901 Hiiumaal
surn. 2. jaan. 1977 Torontos

mälestavad sügavas leinas

MARIE, KENNO, ARVO, EVI, NORMA, HEINO
ALAN, SUSAN, LORI, LANA ja PAUL

Puhka rahus
võõramaa mullas.

ARMAST ABIKAASAT JA VENDA

ARNOLD KÄRNER'I

sünd. 31. dets. 1909 Tartumaal
surn. 1. jaan. 1977 Torontos

leinavad sügavas kurbuses

abikaasa ÕIE
ÕDE abikaasaga Rootsis
VEND abikaasaga Eestis

Tulest ja tormist
mind välja kantke!
Vaikuse valda!

ARMAST UNUSTAMATUT ISA

JOHAN RANDVERE'T

sünd. 5. juulil 1886 Tartumaal Meerapalus
surn. 30. dets. 1976 Võrus

mälestab sügavas leinas

TÜTAR Torontos

JUMALA KUTSEL LAHKUS MEIE ARMAS EMA, VANAEMA JA VANAVANAEMA

ANNA HÕBE

neiuna Põld

sünd. 14. jaan. 1887 Saaremaal
surn. 24. dets. 1976 Saaremaal

mälestavad kurbuses

LUISE, REIN ja LINDA perekondadega Torontos
HILDA perekonnaga Rootsis
ALBERT, ERNA, SELMA ja VILLEMINE perekonnaga
Kodu Eestis

Emakene ei ma seda
jõua iial unusta, kuis nii
soojalt Sinu süda
meile tuksus armuga...

KALLIST ENDIST ÕPETAJAT JA SÕBRA ISA

JOHAN RANDVERE'T

mälestavad

FRIIDA
LINDA, MIZZY ja LIIVIA abikaasadega

LUGUPEETUD VANCOUVERI EELK PEETRI KOGUDUSE ÕPETAJAT

PRAOST HELMUT PIIR'I

tema äkilise surma puhul leinavad kurbuses:

O. ÕUNPUU perega Hagenburg, B. C.
B. ÕUNPUU perega Hagenburg, B. C.
HARRY ja MARIE TALVE, lastega
CARMEN GROENEVELD
ADOLF TALVE, lastega

VAIKSELT LAHKUNUD ARMAST EMA, VANAEMA JA VANAVANAEMA
ÜLEMPREESTER NIKOLAI PAVSKI LESKE

VERA PAVSKI'T

sünd. 7. sept. 1891 St. Petersburgis
surn. 29. dets. 1976 Hamiltonis

mälestavad sügavas leinas

tütar NIINA EELNURME perekonnaga
poeg SERGEI perekonnaga
poeg NIKOLAI perekonnaga

Maetud 31. dets. 1976 Hamiltoni Metsakalmistule

Armast sõpra

VOLDEMAR REIMAN'I

surnud 25. dets. 1976 New Jersey's

mälestavad leinas

FERDINAND KALJUSTE perekonnaga
ALEKSANDER LEPISMAA abikaasaga

ARMAST

ALIIDE TEESALU'T

mälestavad kurbuses

JOHANNA PÄTS
SILVIA JÜRVETSON
ASTA KAIGAS
LINDA KRUUS
MARJU ja ARVED PEDJASE
DAGI ja BORIS KAASIK
LY ja RALPH VIKSTEN
INNA ja ARVI KALDVEER

KIRIKLIKKE TEATEID

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RUDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Laupäeval, 8. jaanuaril kell 7 õhtul KUULUTUSKOOSOLEK. Kõneleb jutl. Harry Leesment Austraaliast.

Pühapäeval, 9. jaanuaril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Laulukoor; jutlustab H. Leesment.

Teisipäeval, 11. jaanuaril kell 7 õhtul PALVENÄDALA ALIANSS KOOSOLEK, jutlustab H. Leesment.

„USUSÕNUMI" RAADIOJUMALATEENISTUSED

iga pühapäeva hommikul kella 9.30—10.00, lainel CHIC — 790 kc

Raadiojutluse teema 9. jaan.: „Päästelaev".

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 9. jaanuaril kell 11 hommikul.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus. Leerieelsed.

LEERINOORTE VANEMATEPÄEVA jumalateenistus pühapäeval, 16. jaanuaril kell 11 hommikul. Esinevad leerinoored. Avatud leeritund kl. 1.30 leerinoorte ja nende vanemate koosviibimine.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti kl. 6—8 õhtul.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 9. jaan. kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Jutlustab Harry Leesment Austraaliast.

Kolmapäeval ja neljapäeval, 12. ja 13. jaanuaril kell 7.30 õhtul EVANGEELSED KOOSOLEKUD. Jutlustab Harry Leesment.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.

Jutl. Kaljo Raid.

10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391
Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 9. jaanuaril kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL.

Kell 11 JUMALATEENISTUS. Nõukogude vendade tervitused. Segakoor.

Kell 6 õhtul KUULUTUSKOOSOLEK. Kõneleb külalisena Austraaliast H. Leesment. Noorte orkester.

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto 176,
Tel. 532-2623, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 9. jaanuaril kell 4 p.l. UUE LEERI AVA-JUMALATEENISTUS. Jutlustab piiskop Karl Raudsepp. Leerilapsed on palutud selleks ajaks registreerida.

Laupäeval, 15. jaanuaril algusega kell 6 p.l. koguduse TULUÕHTU. Rikkalik einelaud. Värvirikas eeskava: A. Raudsepp teadustaja, Tamara, Leena ja Tiina Norheim, Linda Niit, Arni Käärid, Roy Madalvee. Ansambel — Kristina Meipoom, Merike Toome, Andres Tamm.

Pühapäeval, 16. jaanuaril JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

VARAKULT LAHKUNUD ARMAST

LAINE TUVI

sünd. 12. veebruaril 1927 Valgas
surn. 26. dets. 1976 Torontos

leinab

abikaasa HARRY
ja
LYDIA AURISTE

Oma armast vilistlast

jur.

FERDINAND SAUKAS'T

sündinud 29. jaanuaril 1908
surnud 29. detsembril 1976 Sao Paulos Brasiilias

mälestab sügavas leinas

KORP. FRATERNITAS ESTICA

Lugupeetud ja armast klubi liiget

LAURA KAMPUS'T

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

FERDINAND SAUKAS'T

sündinud 29. jaanuaril 1908
surnud 29. detsembril 1976 Sao Paulos

leinavad

TIIU, REIN, HELLE, VELLO ja SVEN

Armast

LAURA KAMPUS'T

leinavad

SALME ja JOHANNES HAAR

Armast lellepoega

ARNOLD KÄRNER'I

sünd. 31. dets. 1909
surn. 1. jaan. 1977

mälestab leinas

Puhka rahus! EMIL KÄRNER abikaasaga

Kallist

LAURA KAMPUS'T

mälestavad leinas

ALMA VEIKE
VIRVE ja MATI MATHIAS

ARNOLD KÄRNER'I

mälestavad

HELENE, LEO, EDUARD, ALFRED

Lugupeetud ja armast klubi liiget

ALIIDE TEESALU'T

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

Armast sugulast

ARNOLD KÄRNER'I

mälestavad vaikses leinas

ALVIINE TIGANE
perekond ENDEL TIGANE
MADIS PEEKER abikaasaga

Unustamata armast õemehe õde ja ustavat sõpra

ALIIDE TEESALU'T

sündinud Loo

mälestab sügavas leinas

ERNA SUTA

Puhka rahus

ARNO

mälestades

HEINO

Armast

HELGA VEIDENBAUM'I

mäletab

NIKOLAI KÜTTIS abikaasaga

Armast

HELGA VEIDENBAUM'I

mälestavad leinas

MIHKEL RAEDLA abikaasaga
JUHAN MÜLLER

Meilt lahkus armas sõber

AUGUST KÕHELIK

mälestavad leinas
sõbrad Krimmist

PAULINE SINBERG-SNIECKUS
OTTOMAR LAAMAN

Armast ristiisa

VOLDEMAR REIMAN'i

mälestab leinas
KADI-MAI

Eesti arst valvekorras

8. ja 9. jaanuaril
dr. Sauks 461-0912
15. ja 16. jaanuaril
dr. Mae 493-7231
22. ja 23. jaanuaril
dr. Tari 922-3824
29. ja 30. jaanuaril
dr. Kasari 532-9863

VEOD

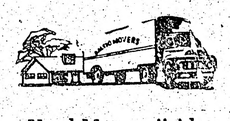

Veod Metro piirides

BALTIC MOVERS

30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS

J. KRULL

Tel. 493-1485, helistada õhtul.

KORTERID

Mt. Pleasant-Davisville välja anda töötavale daamile

ELUTUBA ja MAGAMISTUBA

mööbliga või mööblita köögi ja vannitoa kasutamisega vaikses majas (ainult omanik). Helistada õhtuti kella 7—9 vahel tel. 486-6134

TÖÖPAKKUMISED

Vajame

LAPSEHOIDJAT

3-aastasele poisile meie kodus. Kella 8—5, 5 päeva nädalas Warden & Sheppard rajoon. Helistada tel. 491-6778 peale kella 5.

Väike, aga kiiresti kasvav, ehitusfirma Ontarios otsib üldist ehitustööde

JÄRELEVAATAJAT
(superintendent).

Peab olema täiesti vilunud ja tahe edasijõudmiseks koos firmaga. Suurepärased töötingimused ja edustamised. Töö juurde kuulub vahetevahel reisimine Ontarios.

Den-Lee Developments Ltd.
Toronto Head Office
124 Merton St. Toronto, Ontario
M4S 2Z2
Tel. 484-0311

OPTIKUD

J. RATAS

Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID

parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR

Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto, M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777

24-tundi telefonivalve

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow, Hendy & Shirer
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110, kodus 699-2395

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
212 Dinnick Cr.
Tel.: 489-0562
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

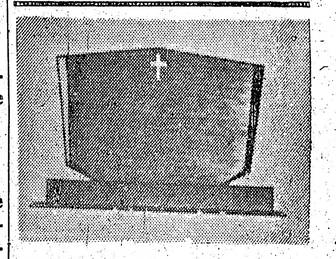

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Müügil mitmesuguseid

★ EHTEASJU,
★ Skandinaavia KINKEESEMEID,
★ HELIPLAATE,
★ RAAMATUID j.m.

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont.
M4K 2R6
(Eesti Majas). Tel. 466-0951

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ÄRIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	321 Bay St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Meile teadmatult lahkunud sõpra

EDGAR KANGUR'IT

mälestavad

Olgu kerge Sinule võõramaa muld!

VOLDEMAR KRIISA
HEINO SAAR

Konsul Ferdinand Saukas

IN MEMORIAM

Möödunud nädalal saabus kurb sõnum Sao Paulost, Brasiiliast, et sealne E. V. konsulaar-esindaja Ferdinand Saukas on pika ja raske haiguse tagajärjel surnud.

Mis paneb selle sõnumi eriliselt traagilisse valgusesse, on teadmine, et konsul Saukase abikaasa maine elukäik lõppes ainult mõni nädal enne tema enese surma. Kahtlematult kiirendas armsa elukaaslase kaotus haiguse kriitilisse faasi jõudmist.

Ferdinand Sauks sündis Mandzuurias 29. jaan. 1908, kus tema isa töötas raudteelasena. 1923. aastal opteerus perekond Eestisse ja tema edasine, kõrgema hariduse omandamine toimus juba Tartu Ülikoolis, mille lõpetas juristina.

Eestis töötas F. Saukas Tartu ja Valga vangimajade ülemana. 1936. aastal astus ta välisministeeriumi teenistusse ja tema esimeseks välisesinduse koosseisu määramiseks kujunes saatkonna sekretäri koht Moskvas. 1939. a. lõpul, üha raskenevas poliitilises olukorras kutsuti ta tagasi kodumaale, kus ta abiellus ja sai välisministri poolt määratud asekonsuli kohale Sao Paulos. Ta asus oma uuele positsioonile 1940. a. algul ja püsis seal kuni surmani.

Peale otseste konsulaarkohustuste täitmist, aitas F. Saukas energiliselt korraldada Brasiilia eesti organisatsioonide tegevust ja oli Balti rahvaste vahelise koostöö hingeks ja juhtijaks. Ta oli paljude kommunismivastaste aktsioonide juhtijaks ja koordineerijaks, püüdes tähelepanu juhtida meie rahva saatusele kommunistliku imperialismi ohvrina.

Erilise tähelepanu osaliseks sai tema poolt korraldatud Balti väljapanek Sao Paulo linna 400 a. juubeli tähistamise raames.

Ta oli respekteeritud oma Brasiilia kaasmaalaste ja Balti organisatsioonide poolt. Ta oli korduvalt Sao Paulo konsulaar-korpuse sekretäriks, mis on tõendiks, et ta oli teeninud oma konsulaar-kolleegide usalduse ja lugupidamise.

Konsul Saukast jääb leinama poeg Olev perekonnaga Sao Paulos, sugulased Brasiiliast ja Kanadas, Korp! Frat. Estica pere, kuhu kadunu kuulus akadeemiliselt ja kõik need lugematud kaasmaalased, kes on tema heatahtlikku abivalmidust tunda saanud.

Ilmar Heinsoo

Veera Valmi mälestuseks

23. oktoobril suri Long Islandil New Yorgi Eesti Ap. Õigeusu koguduse ülemdiakoni Alexander Valmi ema. Tema sündis Saaremaal Maasi vallas 1887 a. Maasi ja Uuemõisa vallad ühendati 1939 a. ja sai nimeks Põide vald. Veera abiellus Randküla taluperemehe Valmiga ja sellest abielust oli kaks poega, Alexander ja Feodor. Alex. Valm lahkus Eestist 1944 a. Tema vend Feodor mobiliseeriti ja vangistati venelaste poolt. Ta suri Venemaal vangilaagris kõpsupõletikku. Veera Valmi esimene abikaasa suri õnnetut surma, ehituse juures jäi ta maja seinalt alla kukkunud palgi alla. Veera abiellus teistkorda oma esimese abikaasa vennaga. Sellest abielust oli üks poeg kes elab Kanadas. Lesk V. Valm majandas üksinda talu ja kasvatas ülesse kolm poega. Ta oli tubli perenaine. Võttis osa seltskonna tööst. Oli Naiskodukaitses. Töötas Ööriku õigeusu koguduse Naisringis ja laulis koguduse kooris. Ka teine Veera abikaasa suri várakult. Alexander Valm lahkus Eestist 1944 a. ja elab nüüd Long Islandil. V. Valm jõudis poja juure 1961 a. ja maeti ka Long Islandil.

Sit tibi terra levis.

Rev. M. Ervart

Moskva teatas rekordilisest viljasaagist

Moskvast teatati, et möödunud suvine viljasaak oli rekordiline, kuid ei ole teatatud kui suur see rekordiline viljasaak oli. Kuna toitaineid oli raske saada, siis keegi ei usu valitsuse seda teadaannet. Arvatakse, et see on tavaline hooplemine.

Ap. Õigeusu kirik hindas teenekaid vaimulikke

Eesti Ap. Õigeusu Kiriku sinodi otsusega annetati kiriku kõrge vaimulik aumärk, Plataoni orden, teenete eest ap. õigeusu kiriku ülempreester Mihkel Ervartile Montrealist ja ülemdiakon Aleksander Valmile, kes on New Yorgi eesti ap. õigeusu kiriku teenistuses.

Platoni orden loodi Tartu Krediitkassa keldris märtrina kommunistide poolt tapetud esimese eestlasest ap. õigeusu piiskop Platoni mälestuseks.

Ülemdiakon A. Valmi osas otsustas sinod esineda temale ettepanekuga preestriametisse õnnistamiseks.

(V.E.S.)

Lätlane UNO-s ülesannetega?

N. Vene on muude aktsioonide kõrval, mis suunatud läände, eriti USA-s elavate baltimaalaste vastu, tähelepanu omistamas ka võtetele, saata oma käsilasi maadesse, kus valitsemas Kremli poliitikat ohustav aktiviteet. Niisuguseks maaks on esmajoones USA ja selle kõrval ka Kanada. Nii toodi mõni aeg tagasi N. Vene UNO delegatsiooni juurde töötle lätlane Lezhinski. Mis kohustusi ta täidab, pole veel täpsemalt teada, kuid tema aktiivsus ja liikuvus on juba avaldunud.

Lezhinski on staazhiga Kremli ametnik. Ta töötas Lätis pikemat aega nn. välismaadega sidemete arendamise komitees, mis on teatavasti üks KGB asutusi. Seal on ta teadaolevalt olnud aktiivsemaid teenistujaid. Ka on ta varem viibinud USA-s. Lätlaste andmeil on ta hästi informeeritud lätlaste olukordadest, organisatsioonidest ja tegevusest läänes.

USA-s viibides on ta olnud „saatjaks" siin käinud lätlasist kirjanikele, kui need siirdusid „loenguid" pidama lätlastele, nagu meil mõned ajad tagasi käis N. Vene võimude korraldusel eestlastele „tarkusi õpetamas" Jaan Kross.

Huvitav on märkida veel, et Vene võimud on tuntavalt suurendanud ka summasid, mis määratud sidemete pidamise komitee tegevuseks. Sellega on mõistetav ja soodustatud nendepoolsete uute võtete esinemine läänemaailmas elavate baltimaalaste juures. Eriti ollakse huvitatud lahkhelide külvamisest, mis inimeste tähelepanu nende ülesannetelt kõrvale viivad ja takistavad ka organisatsioonidel nende töös suurema edu saavutamist. (EPL)

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD.
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto 10
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

„MEIE ELU" asutas eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses

KUHU MINNA?

☆ Reedel, 7. jaanuaril E.Ü.T. Uueaasta järelpidu Tartu College'is algusega kl. 8 õ.

☆ Laup., 8. jaan. Elizabeth Ann Cox'i ja Andrew Cox'i kontsert St. Lawrence Centre Town Hallis algusega kl. 7 õ. Edmond Valtmani karikatuurid.

☆ Pühap., 9. jaanuaril Hamiltonis, 18. Victoria Ave. S. kiriku saalis Arvo Vabamäe „Eesti luule ja teatripärastlõuna" algusega kl. 5 p.l.

☆ Laup., 15. jaanuaril Vana-Andrese koguduse tuluõhtu algusega kl. 6 õ.

☆ Pühap., 16. jaan. Toronto Eesti Meeskoori „POP kontsert" algusega kl. 2.30 p. Eesti Majas.

☆ Pühap., 23. jaan. Nora-Mall Kerson'i klaverikontsert Tartu College'is algusega kl. 6 õ.

☆ Laup., 29. jaan. Eesti Majandusklubi aastapäeva-ball King Edward Hotelli Sheraton ruumis algusega kl. 18.30.

Ka Rootsis ilmus KGB-raamat

STOKHOLM (EPL) — Kolme aasta eest ilmunud John Barroni raamat „KGB", mis põhjalikult paljastab N. Liidu poliitilise politsei tegevust ja ülesandeid, on nüüd tõlgitud ka rootsi keelde. Vastukaaluks alles hiljuti CIA pihta suunatud rünnakule on raamat vägagi teretulnud.

N. Liidust tulnud andmete järgi olevat KGB-raamat neljas nõukogude mitteametlikus best-selleri-nimestikus. Seda paljundatakse ja levitatakse salaja nn. samizdati korras. Pikapeale võib raamat koguni hakata oma leviku poolest võistlema Solzhenitsõni teostega.

Suure leviku põhjuseks on muidugi asjaolu, et raamat annab õige pildi nõukogude elust, nagu see tegelikult on. Raamat on loomulikult keelatud ja mitmes läänepoolseski riigis on katsutud selle väljaandmist pidurdada.

Tavaline venelane tunneb ainult oma argipäeva — ja vaevalt sedagi. KGB hoolitseb selle eest, et ta teadmised ka lähema ümbruskonna osas jääksid võimalikult väikseks. Nüüd aga võib nõukogude kodanik mustvalgel lugeda sellest, kuidas ta ühiskond kulissidetaguses tegelikult välja näeb.

Kui autoril valmis raamatu käsikiri, katsusid venelased kõige jõuga saada kätte mõnda koopiat enne raamatu ilmumist, see ei õnnestunud neil.

Raamatul on olnud suur mõju opinioonile nii USA-s kui ka mujal läänemaailmas. See annab hoopis laiema perspektiivi probleemile, kui arvestada praegust kriitikat CIA vastu. Raamatust selgub, kui suur vahe on CIA ja KGB vahel.

Raamat on illustreeritud ja sisaldab Rootsis tegutsenud või Rootsiga tegemises olnud KGB-agentide nimistu. Sealt leiame kolm eesti nime: August Kolk (Rootsis 1957—59), Pavel Toom (1962—66), Adolf Toompuu (1960—63) ja Voldemar Veber (Rootsis 1965—67, Kanadas 1970—73).

Teatavasti Voldemar Veber töötab konsulaarosakonna juhatajana N. Vene saatkonnas Ottawas veel praegu.

TORONTO LINN
ABISTAMISE PROGRAMM VANEMATELE PENSIONÄRIDELE MAKSUDE ALAL 1977 AASTAL
(AINULT KODUDE OMANIKELE TORONTO LINNAS)

Vanematele kodude omanikele majandusliku abi andmiseks on City Council volitanud City Treasurer'i lubada elamute omanikele 100 dollari suurust maksusoodustust 1977. aasta maksude arvel sellistele kinnisvaradele, millede omanikud vastavad järgmisele kvalifikatsioonile:

KVALIFIKATSIOONIKS PEAB OMANIK VÕI TEMA ABIKAASA OLEMA:

A. 65 aastat vana või vanem 31. märtsil 1977, mis on viimaseks sooviavalduse sisseandmise tähtpäevaks.

B. Peab saama igakuiset GARANTEERITUD SISSETULEKU LISANDIT, mis antakse Old Age Security Act'i (Canada) alusel.

C. Elama kinnisvaras, millele on määratud omavalitsuse maksud ja

D. Peab olema olnud pidevalt Toronto linnas mitte vähem kui viis aastat hinnatud kinnisvara omanik enne 31. märtsi 1977. aastal.

Kui te kvalifitseerite sellele abile ning ei ole veel saanud sooviavalduse formulari, siis palutakse helistada CITY CLERK'S OFFICE'isse 367-7036 ning teile saadetakse välja sooviavalduse formular.

Sooviavaldus selle abi saamiseks tuleb esitada igal aastal. See soodustus, kui see garanteeritakse, on otsene toetus linna poolt ning ei võimalda mingisugust tagantjärele maksu. Lähema informatsiooni ja abi saamiseks tuleb helistada 367-7036.

ROY V. HENDERSON,
City Clerk.

SOOVIAVALDUS TULEB SISSE ANDA KÕIGE HILJEM 31. MÄRTSIL, 1977.

TUTVUMIS-AVAMÜÜK
Tulge ja tutvuge meile hiljuti Skandinaaviast saabunud mööbli ja teiste kaubaartiklitega, näit.
MAGAMISTOAD, alates $399.50, SOFA grupeeringud, alates $339.50, SÖÖGITOAD, KIRJUTUSLAUAD, LAUAD, VAIBAD, LAMBID j.n.e.
house of denmark
1942 Avenue Rd. Tel. 787-5767
(HWY 401 2 bl. lõunasse)
Äri avatud — esmaspäevast kuni reedeni kl. 10—9 õ. ja laupäeval kl. 10 kuni 6 õ.

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.,
(Bloor'i lähedal) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884
KÕIGE ESIMENE JA VANEM BALTI LILLEÄRI TORONTOS.
Lilled kõikideks sündmusteks. Kohaleviimine Metro ulatuses.
Äris müügil kunstipärased käsitööd: ehted, keraamika, nahk- ja kootud esemed, puutaldrikud, küünlajalad ja laualambid.

NALJAD

„Palju rääkimine ergutab hingamist ja vereringet ning pikendab sellega eluiga," väitis prantsuse arst Jean Comiot. Ta lisas juurde:

„Parimaks tõendiks mu teooriale on naised."

☆

„On huvitav, et kõigi kuulsate meeste isad on olnud tähtsusetud indiviidid," ütleb härra Iseperemees naisele.

„Siis on meie pojal kõik eeldused olemas, et kuulsaks saada," sähvab naine vastu.

☆

„Kui meie valitsuse üle võtsime," praalib minister, „seisis meie riik kuristiku veerel."

„Ja nüüd?"

„Oleme astunud sammu edasi."

☆

„Mis on meie kassiga täna lahti?" küsib proua Paharet mehelt: „Ta tolmab kõigi naabrite aiad läbi."

„Lasin ta kastreerida. Nüüd ütleb ta oma sõbrannadele kõik kohtumised ära."

Tuntud advokaadi matus. Üks kolleeg tuleb veidi hilja ning küsib kõrvalseisjalt:

„Kui kaugel asi on juba?"

„Ole vait. Praegu võtab kaitsja sõna."

☆

Ülemus ametnikule:

„Teie sõimasite osakonnajuhatajat eesliks. Kas tahate vabandada?"

„Väga meeleldi kui ma tänaval üht päris eeslit näen."

☆

Brüsseli politsei jälitamiskuulutusest:

„Otsitakse taskuvarast naist nimega Cloette Durant. Ta on 32 aastat vana ja loomult tagasihoidlik. Erilised tundemärgid: väike sünnimärk paremal kannikal."

★

„Miks on idabloki riikides kalleimaks varanduseks inimene?"

„Ka läänemaades hoitakse raha ja väärtasjad luku ja riivi taga."

★

Idatsooni arst patsiendile:

„Olen kahevahel. Kui annan teile lääne päritoluga medikamente, on minu karjäär läbi. Kui annan teile idas toodetud rohtusid, on teie elu läbi."

„Miks teie ujujad nii räbalas vormis olid?" küsib reporter treenerilt pärast kaotatud maavõistlust.

„Meil oli seekord seamoodi õnne."

„Kuidas nii? Kaotasite maavõistluse ja räägite õnnest."

„Meie meeskonnast ei uppunud ükski ära."

☆

„Kuidas passib ka abielu kunstnikuga?" küsib üks sõbratar teiselt.

„Suurepäraselt! Tema maalib ja mina keedan. Hiljem mõistatame omavahel, mida meie saavutused tahavad endast kujutada."

NÄDALA RISTSÕNA

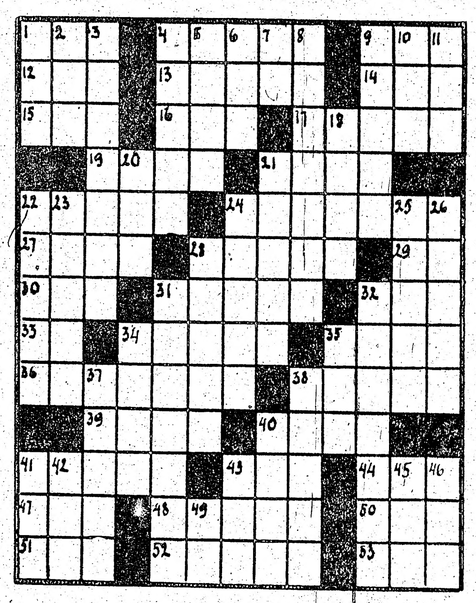

Põikread: 1. Kehaosa. 4. Suurim Väike-Sunda saarist. 9. Lühend matemaatikas. 12. Atmosfääri koostisaine. 13. Väsinud. 14. Mitte kõik. 15. Kuju eesti mütoloogias. 16. Mitte teisiti. 17. Maja osad. 19. Õun (murdes). 21. Sidesõna. 22. Pidulik koosolek. 24. Puulae osa. 27. Sidesõna. 28. Armuand. 29. Kaksikvokaal. 30. Ingliskeelne artikkel. 31. Jäme malk, kaigas. 32. Kolmikkonsonant. 33. Eksisteerib. 34. Teravili. 35. Näriline loom. 36. Romuluse ja Remuse vanaisa. 38. Välispassile märgitud luba sisse-, välja- või läbisõiduks. 39. Nõu. 40. Puu. 41. Teatav kurjategija. 43. Küsisõna. 44. Manner. 47. Paik. 48. Virgel oleva. 50. Avaus. 51. Augu ja võlli omavahelise ühendamise viis. 52. Pealinn Aafrikas. 53. Eesti diplomaat ja kirjanik.

Püstread: 1. Teatav peitekoht rõiva all. 2. Sidesõna. 3. Teravalt päevakorral olev. 4. Pealinn Aafrikas. 5. Veise häälitsus. 6. Kreeka täht. 7. Eksisteerib. 8. Prantsuse loodusteadlane ja füüsik üle-eelmisel sajandil. 9. Alevik Põhja-Eestis. 10. Lapsevanem. 11. Nemad. 18. Ehitusmaterjal. 20. Jõgi Poolas. 21. Sealiha koorik. 22. Mehenimi. 23. Saar Eestis. 24. Kiriku osa. 25. Puu. 26. Alev Põhja-Eestis. 28. Elemendi algosa. 31. Peied. 32. Saar Eestis. 34. Raske metall. 35. Tähestikus kolm järgimööda tähte. 37. Endine ajakiri Eestis. 38. Haamer. 40. Komps, kimbuke. 41. Maasse taotav lühike latt. 42. Vankri osa. 43. Kolmikkonsonant. 45. Mitte valelik. 46. Alasti inimkeha kujutis. 49. Raadiumi keemiline märk.

RISTSÕNA LAHENDUS

Põikread: 1. Pea. 4. Timor. 9. Sin. 12. Ohk. 13. Unine. 14. Osa. 15. Uku. 16. Nii. 17. Aknad. 19. Ubin. 21. Kuid. 22. Aktus. 24. Aampalk. 27. Ning. 28. Almus. 29. Ec. 30. Tne. 31. Maar. 32. Hhh. 33. On. 34. Talar. 35. Hiir. 36. Numitor. 38. Viisa. 39. Annum. 40. Paju. 41. Varas. 43. Kus. 44. Maa. 47. Ase. 48. Eeska. 50. Auk. 51. Ist. 52. Dakar. 53. Ast.

Püstread: 1. Pou. 2. Ehk. 3. Akuut-ne. 4. Tunis. 5. Inin. 6. Mii. 7. On. 8. Reaumur. 9. Sonda. 10. Isa. 11. Nad. 18. Kips. 20. Bug. 21. Kamar. 22. Antiar. 25. Lehis. 26. Kohra. 28. Aatom. 31. Maiused. 32. Hiiumaa. 34. Tina. 35. Hii. 37. „Maaret". 38. Vasar. 40. Pusa. 41. Vai. 42. Ass. 43. Kkk. 45. Aus. 46. Akt. 49. Ra.